

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 16 (273)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

27 серпня 2010 року

••••• ПРИВІТАННЯ •••••

ШАНОВНІ ПЕРШОКУРСНИКИ, ВИКЛАДАЧІ ТА СТУДЕНТИ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ!

Щиро вітаю Вас із прекрасним та хвилюючим святом — Днем знань та початком нового навчального року.

Для Міністерства охорони здоров'я одним з головних завдань є підйом рівня нашої вищої медичної та фармацевтичної освіти до сучасних світових стандартів, оскільки тільки висококваліфікований і підготовлений фахівець може надати якісну медичну допомогу людині.

Але все залежатиме від Вашого милосердя, наполегливості та одержимості в освоєнні лікарського мистецтва, якому треба вчитися усе професійне життя.

Висловлюю глибоку повагу високоповажним професорам і доцентам, а також усім викладачам вищої медичної школи. Ви, безперечно, заслуговуєте найщирішої подяки за ту подвижницьку працю і щедрий талант передавати свої знання і неоціненний практичний досвід лікування людей молодому поколінню.

Усім, хто цього Дня прийде до медичних навчальних закладів здобувати знання, бажаю зустріти гарних вчителів та наставників, добрих і щирих друзів.

Зі святом Вас! Удачі, здоров'я та успіхів на шляху до здійснення мети!

З повагою Міністр охорони здоров'я Зіновій МИТНИК

Українська держава відзначила своє 19-річчя. Юності вік, що й казати! Наша Незалежність, попри сумніви й страхи, веде нас у новий день і ми, дорослі, так хочемо, щоб наші діти з гордістю промовляли: «Я – громадянин України!». Щоб усі, хто приїздить в Україну, захоплювалися нашими мальовничими селами й ошатни-

ми містами, нашими народними звичаями й обрядами, піснями й танцями, щоб інвестори мали бажання вкладати гроші в нашу економіку, а наша молодь після закінчення загальноосвітньої школи та вищих навчальних закладів мала гарантовану працю і гідні заробітки. Так хочеться животворити, оберігати, а головне – лю-

бити рідну з діда-прадіда землю. Бо хіба можна інакше? Хочеться схилитися перед світлою пам'яттю предків, перед сміливістю їхніх думок і помислів, їхньою боротьбою та вірою в Українську Незалежність.

У Конституції нашої держави сказано, що життя і здоров'я людини є найвищою соціальною цінністю. Влада взяла курс на реформи в медицині, зокрема, із запровадження страхової,

підвищення зарплат медикам, які на це заслуговують своєю професійністю, поліпшення матеріальної бази медзакладів. Наша медична наука та практика якнайшвидше піднімуться до вершини світових досягнень – в ім'я людини та процвітання України.

РЕКОРД

У ТЕРНОПОЛІ РОЗГОРНУЛИ НАЙДОВШИЙ (9,5 КМ) В УКРАЇНІ СИНЬО-ЖОВТИЙ ПРАПОР

Уповноважений представник Книги рекордів України, Олександр БУРМІЦЬКИЙ вручає сертифікат про встановлення рекорду голові облдержадміністрації Михайлові ЦИМБАЛЮКУ

Двадцять років тому в Тернополі вперше в Україні підняли над міською радою національний синьо-жовтий прапор. Тепер же в місті над Серетом провели акцію «Ровесники Незалежності». За словами голови облдержадміністрації Михайла Цимбалюка, захід має привертати увагу краян, а передовсім – молоді до вшанування Державних символів України, згуртувати навколо спільної справи юнаків і дівчат, які незабаром визначатимуть майбутнє Української держави.

Уповноважений представник Книги рекордів України, заслужений артист країни Олександр Бурміцький офіційно підтвердив, що в Тернополі виготовили найдовший прапор в Україні й розмістили його навколо Тернопільського ставу та передав голові облдержадміністрації Михайлові Цимбалюку сертифікат рекорду.

Рекордний синьо-жовтий прапор тримають ровесники Незалежності

Тепер рекордне синьо-жовте полотнище поділять на майже сім тисяч прапорів і розповсюдять серед навчальних, медичних, а також закладів культури Тернопілля, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Частина стягу передадуть на зберігання до обласного краєзнавчого музею.

Микола ВІЛЬШАНЕНКО

ОГОЛОШЕННЯ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО» (АКРЕДИТОВАНИЙ ЗА ІV РІВНЕМ) ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

- завідувача кафедри медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології – 1 посада;
- завідувача кафедри медичної реабілітації та спортивної медицини – 1 посада;
- завідувача кафедри хірургії з урологією, анестезіологією № 1 – 1 посада;
- завідувача кафедри педіатрії з дитячою хірургією – 1 посада;
- завідувача кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії – 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, стаж роботи за фахом – не менше п'ять років, сертифікат на володіння англійською мовою та персональним комп'ютером, видані комісією ТДМУ згідно з наказами № 187 від 27.07.98 р. та № 725 від 28.12.05 р.

Термін подачі документів – один місяць з дня оголошення.

Звертатися:

43001 м. Тернопіль, майдан Волі, 1, відділ кадрів, тел. 52-14-64.

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009-2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

ЗВІТНА ДОПОВІДЬ РЕКТОРА ТДМУ, ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАМН УКРАЇНИ, ПРОФЕСОРА ЛЕОНІДА КОВАЛЬЧУКА

Шановні члени конференції трудового колективу університету!
Шановні члени вченої ради!
Шановні колеги!

Минулого навчального року, відповідно до концепції розвитку нашого університету, впроваджували нові навчальні методики, покращували матеріально-технічну базу та зміцнювали кадровий склад нашого університету. Проведена робота потребувала значного інтелектуального напруження та фінансових і матеріальних затрат. Але наша праця була плідною – за результатами останніх рейтингів ВМНЗ України за системою незалежного оцінювання знань студентів за системою «Крок» наш університет посів III місце. За конкурсом серед абітурієнтів 2009 року на місяць держзамовлення ТДМУ має друге місце серед ВМНЗ України. Про високий авторитет університету свідчить і те, що 2010 року на навчання за контрактом вступило на 25,5% першокурсників більше, ніж торік. І це, незважаючи на те, що середні навчальні заклади закінчили менше випускників (на 2,9% порівняно з 2009 р.), вартість навчання за контрактом у ТДМУ збільшилася, із введенням тестового контролю суттєво зросли вимоги до навчання.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

2009-2010 навчальний рік був означений подальшим розвитком запроваджених раніше методик навчання – методики «Єдиного дня», практично-орієнтованої системи навчання на I-V курсах, практично-орієнтованої Z-системи освіти, 12-бальної системи оцінювання знань, ліній практичних навичок, щоденного альтернативного дистанційного контролю знань студентів за системою «Moodle», семестрового тестового контролю рівня знань студентів, об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) та комунікативних навичок спілкування, контроль за освоєнням якими проводять під час складання ОСКІ. Вчоргове на базі НОК «Червона калина» 20-22 травня відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ України: результати, проблеми та перспективи», в якій взяли участь представники МОЗ України, проректори, начальники навчальних відділів медичних університетів. На конференції було розглянуто проблемні питання щодо вдосконалення вищої медичної та фармацевтичної освіти на сучасному етапі, визначено подальші шляхи розвитку вищої медичної та фармацевтичної освіти, спрямовані на створення правових, економічних та організаційних умов для підвищення якості вищої освіти, приведення стандартів освіти у відповідність до міжнародних вимог та гармонізації із світовими освітніми системами.

На наступний навчальний рік навчальний відділ університету разом з деканатами розробили нові варіанти робочих навчальних планів для медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів. На всіх трьох факультетах запроваджена кредитно-модульна система організації навчального процесу: на медичному факультеті – на усіх 6-ти курсах, на фармацевтичному та стоматологічному факультетах – на 1-2 курсах. Інші курси фармацевтичного та стоматологічного факультетів навчатимуться за традиційною системою.

Продовжив роботу навчально-науковий відділ незалежного тестування знань студентів. Цього року наприкінці кожного семестру тестування проводили на I-V курсах медичного факультету, а також I-IV курсах фармацевтичного та стоматологічного факультетів. Оцінювання проводили з кожного закінченого модуля чи дисципліни не відразу після вивчення його тем, а наприкінці семестру. Це більш об'єктивно дає можливість виявити «виживання знань». За цим принципом проводять тестові іспити «Крок-1» та «Крок-2».

Цього року в ННІ медсестринства було запроваджено систему дистанційного навчання за допомогою програми «Moodle».

Проведено повторну акредитацію спеціальностей 7.110201 «Фармація», 5.12010102 «Сестринська справа», напрямку підготовки 6.120101 «Сестринська справа», проведено ліцензування з надання освітніх послуг з підготовки бакалаврів за напрямком 6.040102 «Біологія». Фахівці цієї спеціальності працюватимуть співробітниками науково-дослідних, навчальних, виробничих установ біологічного, медичного, фармацевтичного, сільськогосподарського, природоохоронного та харчового

профіль. На жаль, на засіданні експертної ради ДАК України відмовлено у ліцензуванні напрямку підготовки 6.010203 «Здоров'я людини».

Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського, маючи належну матеріально-технічну базу, адекватне навчально-методичне забезпечення, висококваліфікований кадровий склад і підтримку багатьох установ області щодо потреби у фахівцях, провів ліцензування спеціальності 7.110105 «Медико-профілактична справа» з ліцензованим обсягом 100 осіб.

Проведено роботу щодо ліцензування підготовки іноземних громадян за акредитованими напрямами (спеціальностями), здійснено ліцензування щодо розширення ліцензованого обсягу підготовчого відділення іноземних громадян до 100 осіб, а також подані документи щодо ліцензування підвищення кваліфікації лікарів і молодших спеціалістів іноземних громадян за акредитованим напрямом 1201 «Медицина», підготовка в інтернатурі та клінічній ординатурі.

Підготовлено документи щодо ліцензування підготовки магістрів за спеціальністю 8.110106 «Стоматологія» та ліцензування підготовки бакалаврів за напрямом 6.051402 «Біомедична інженерія» 6.010203 «Здоров'я людини» збільшення ліцензованого обсягу до 150 осіб на заочну форму навчання.

Проведена підготовча робота для забезпечення підготовки студентів з Греції за спеціальністю 7.110201 «Фармація».

Нинішнього року також продовжено навчання викладачів на курсах вивчення англійської мови. На даний час кількість викладачів, які мають сертифікат на викладання іноземною мовою, становить 203 особи (38,9% від усіх викладачів), серед них – тих, хто отримав 1-й рівень – 58 осіб, 2-й – 57, 3-й – 88 викладачів.

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Робота медичного факультету у звітному періоді буда спрямована на реалізацію концепції розвитку університету, покращення навчально-виховного процесу, умов праці колективу факультету та виконання рішень щодо впровадження сучасних інноваційних підходів до форм і методів удосконалення навчального процесу.

Навчання студентів медичного факультету здійснювалося за типовими навчальними планами, затвердженими для спеціальності «Лікувальна справа» (7.110101) з дотриманням «Методичних рекомендацій для викладачів щодо організації навчального процесу в ТДМУ». На факультеті навчалось 1393 вітчизняних студентів, з них – за державним замовленням 778 та 615

– за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, а також 465 іноземних. Разом – 1858 студентів. Навчання здійснювалося як за кредитно-модульною системою (1-5 курси), так і за традиційною системою (6 курс) навчання.

Відповідно до концепції розвитку університету на медичному факультеті продовжувало удосконалюватися практично-орієнтоване навчання.

На кафедрі медичної біохімії та клініко-лабораторної діагностики навчально-наукового інституту фармакології, медичної біохімії і гігієни імені М.П. Скакуна працювало 5 тематичних кімнат (лабораторія ензимодіагностики, гормональних досліджень, білкового обміну, ліпідного обміну, вуглеводного обміну). Заняття з клініко-лабораторної діагностики проводили у лабораторіях міжфакультетської клінічної лабораторії.

На кафедрі нормальної фізіології завершено ремонтні роботи та оснащення 6 навчальних лабораторій (з функціональної діагностики системи кровообігу, з функціональної діагностики системи крові, з функціональної діагностики системи дихання, з функціональної діагностики сенсорних систем, з функціональної діагностики нервової та ендокринної систем, функціональної діагностики систем травлення і виділення). Всі навчальні лабораторії оснащені сучасним тематичним лабораторним і діагностичним обладнанням. У звітному році для навчальних лабораторій кафедри закуплено нове навчальне обладнання – 1 електроенцефалограф DX-NT, 2 комплекси електрокардіографічні «Спектр+», 1 комплекс реокардіографічний «Реком», 5 відеосистем з мікроскопами та плазмовими телевизорами, загалом на суму 449578 грн. Завершено ремонт коридору та інших навчальних приміщень та кабінетів кафедри.

Продовжується ремонт та оснащення новим навчальним обладнанням кафедри медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології. Нині повністю змінюється інтер'єр як навчальних лабораторій, так і загальної коридору кафедри. Для навчальної та наукової роботи кафедри придбано апарат Vitek-2, за допомогою якого можна проводити автоматичну ідентифікацію бактерій та визначення їх антибіотикочутливості. Кафедрі необхідно якнайшвидше запустити цей апарат у практичну роботу.

На кафедрі філософії, суспільних дисциплін та іноземних мов запроваджено інтерактивні лекції, демонстрування під час семінарських занять фрагментів відеофільмів, створено навчальні кімнати з аудіювання. Для цього кафедру обладнано додатково відеосистемами з 5-ма новими комп'ютерами з веб-камерами та великими плазмовими телевизорами.

На кафедрі фармакології з клінічною фармакологією запроваджено також інтерактивне навчання. Для цього у двох навчальних кімнатах встановлено комп'ютери з відеосистемами та плазмовими телевизорами.

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ●

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

Викладачі кафедр, які проводять практично-орієнтоване навчання, пройшли курси підвищення кваліфікації на робочому місці у клінічних лабораторіях лікарень м. Тернополя та Рівного.

На курсі оперативної хірургії і топографічної анатомії студенти активно працювали у тренажерних залах та операційній. Всього проведено оперативних втручань на 146 експериментальних свинях. Лікарі-курсанти та студенти-гуртківці провели 172 експериментальні лапароскопічні операції.

Для кращого опанування студентом обов'язкових практичних навичок вже четвертий рік для студентів факультету введені лінії практичних навичок – матрикули. Останні є хорошим стимулом для студентів щодо засвоєння вмій, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою випускника.

Підсумком засвоєння практичних навичок був для студентів 3,4,5 курсів медичного факультету запроваджений у 2007-2008 році об'єктивний структурований клінічний іспит. Згідно з Положенням ОСКІ він є допуском студентів до екзаменаційної сесії. У структуру ОСКІ введено комунікативні навички (алгоритми спілкування студентів з пацієнтами).

2009-2010 навчального року для покращення засвоєння практичних навичок студентами 6 курсу запроваджено тижневий цикл стажування у навчально-практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги при медичному пункті. Для цього підготовлено та оснащено навчальну базу в с. Зарубинця Збарзького та у с. Гнилиці Підволочиського районів.

Такі ж навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги створюються в селах Увисла і Кокошинці Гусятинського, а також Говилів Тербовлянського районів.

За час стажування у навчально-практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги прийнято амбулаторно 267 хворих, створено 342 паспорти сімей, проведено 12 електрокардіографій, 27 перев'язок, 142 осіб направлено на консультацію до сімейного лікаря та інших спеціалістів.

Важлива робота проведена кафедрами факультету з наповнення матеріалами веб-порталу університету. Кафедри факультету заповнили всі підрозділи розділу «Студентські орієнтири» веб-порталу, встановлено чіткі механізми контролю за розділами веб-порталу.

Для покращення якості навчання та самостійної роботи студентів у всіх навчально-наукових інститутах та на клінічних кафедрах працювали бібліотеки, комп'ютерні класи, які під'єднані до мережі «Інтернет».

Кафедри факультету провели велику роботу з наповнення системи дистанційного контролю знань «Moodle» тестовими завданнями, ситуаційними задачами, графічними матеріалами. На одне заняття підготовлено не менше, ніж по 250 тестових завдань. Дистанційний контроль знань введений з усіх дисциплін, що викладають на факультеті. Проте кафедрам необхідно постійно працювати над удосконаленням тестів, вчасному виставленні часу тестування та контролем за результатами тестування.

Студенти медичного факультету беруть участь у науковій роботі навчально-наукових інститутів та кафедр. 67 студентів факультету з різних курсів брали участь у програмах «Студентська наука і профориєнтаційне навчання», 12 у програмі «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації».

Студенти-гуртківці факультету Калатай Н.Р. (5 курс), та Кохан Р.С. (4 курс) стали лауреатами премії Академії медичних наук України та Асоціації медичних вищих навчальних закладів України за значні успіхи в науковій діяльності за 2009 рік.

Студент 3 курсу Репута В.М. став переможцем міжнародного молодіжного наукового проекту «Оздорови суспільство», студентка 6 курсу Лотоцька С.В. стала призером Академії наук України у конкурсі наукових робіт. Призерами олімпіад стали: з терапії – Потупалова Т.О. (2 місце – керівник проф. Швед М.І.), з фармакології – Вавринчук Т.А. (3 місце – керівник проф. Посохова К.А.).

Однак цей розділ студентської роботи потребує значного покращення і вдосконалення.

2010 року медичний факультет випустив 184 вітчизняних студенти, з них 65 вчилися на контрактних засадах, а 119 – за державним замовленням. Випускники 18 травня 2010 р. успішно склали «Крок-2», середній відсоток правильних відповідей 81,2 %, що на 1,0 % виявилось вищим, порівняно з минулим роком (80,2%). Проте двоє шестикурсників інтегрований ліцензійний іспит «Крок-2» не склали і були відраховані після державних іспитів, як такі, що не склали складової державної атестації.

Усі випускники склали державні практично-орієнтовані іспити, 34 з них отримали диплом з відзнакою, а 12 рекомендацію вченої ради ТДМУ на наукову роботу. Скерування на роботу отримали 119 випускників державного замовлення, з них – 34 (28,8 %) направлено за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина». У сільські лікарські амбулаторії і дільничні лікарні направлено 19 (15,96 %) випускників, у районні лікарні – 10 (8,4 %), у центральні районні лікарні – 50 (42,01 %) випускників, що разом складає 79 (66,4 %) випускників, направлених у сільську місцевість.

Вже традиційно посвята у студенти-медики відбувалася з врученням першкурсникам матрикул, а випускники факультету отримували дипломи в мантиях, які закупають для них університет.

У звітному році працювала вчена рада медичного факультету. Відбулося 10 засідань вченої ради, на яких розглянуто 47 питань, у тому числі – конкурсні справи щодо обрання на посаду асистента, доцента кафедри. На двох засіданнях було проведено захист магістерських робіт.

Водночас на факультеті є ряд питань, яким колективу необхідно приділяти особливу увагу:

- щоденна підготовка студентів до інтегрованого ліцензійного іспиту «Крок-1», «Крок-2»;
- поповнення та поновлення банку тестових завдань дистанційного контролю знань у системі Moodle ситуаційними завданнями, графічними зображеннями і малюнками;
- удосконалення організації практично-орієнтованого навчання на теоретичних кафедрах.

ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Фармацевтичний факультет завершив цей навчальний рік:

- шостим випуском провізорів;
- п'ятим випуском клінічних провізорів;
- третім випуском провізорів-косметологів;
- четвертим випуском магістрів фармації та клінічної фармації, інтернів.

Диплом провізора отримали 72 випускники, клінічного провізора – 11 осіб; провізора-косметолога – 4 випускники, магістрів фармації та клінічної фармації – 14 осіб, сертифікати про проходження інтернатури – 76 випускників.

Кафедри факультету працюють за методикою єдиного дня, продовжують роботу з удосконалення навчального процесу, впроваджують нові навчальні інноваційні методики та програми, наповнюють веб-портал університету навчальними матеріалами.

Фармацевтичний факультет об'єднує 4 випускаючих кафедри, які очолюють доктори наук, де працює 56 викладачів.

На факультеті за акредитованими за найвищим (IV) рівнем акредитації спеціальностями «Фармація», «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів» навчається 553 студенти, з них 248 – студенти-заочники. Окрім того, викладачі факультету здійснюють навчання провізорів-інтернів зі спеціальностей «Фармація» та «Клінічна фармація», магістрів за двома вищевказаними спеціальностями, а також студентів перших курсів медичного, стоматологічного факультетів, факультету іноземних студентів і ННІ медсестринства за певними дисциплінами.

90% контингенту студентів навчаються на контрактній формі за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб. Навчальний процес вже четвертий рік здійснюється в 2 зміни (за рахунок інтернатури).

Однією з об'єктивних оцінок навчальної роботи факультету є результати складання студентами ліцензійних іспитів «Крок-1» та «Крок-2. Фармація». Протягом усіх років, у тому числі і 2009 року, за результатами інтегрованих тестових іспитів студенти фармацевтичного факультету входять до першої п'ятірки серед ВНЗ України. Інтегрований тестовий іспит «Крок-1. Фармація» склали 58 студентів. Середній результат – 72,2. Інтегрований тестовий іспит «Крок-2. Фармація» склали 83 студенти. Середній результат – 81,7 %.

У березні 2010 року затверджено нові типові навчальні плани зі спеціальностей «Фармація», «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів» за кредитно-модульною системою навчання. Деканату факультету спільно із завідувачами кафедр необхідно зосередити увагу викладацького складу кафедр університету на забезпеченні викладання всіх дисциплін за кредитно-модульною системою навчання відповідно до вимог Болонської декларації та якісній підготовці відповідних навчально-методичних матеріалів.

Викладачі фармацевтичного факультету активно залучені до наукової роботи. На факультеті заплановані 2 ініціативні теми: «Пошук, створення, стандартизація, фармакоекономіка лікарських препаратів і біологічно активних добавок різних фармакотерапевтичних груп» та «Фармакогностичне вивчення деяких лікарських рослин». За державним фінансуванням виконується науково-дослідна тема під керівництвом професора І.М. Кліща «Роз-

робка технології виготовлення подрібненого субстрату консервованої шкіри свини, його експериментальне і клінічне дослідження для лікування імунозалежної патології в дорослих та дітей».

За даними та іншими науковими темами заплановані і виконуються 7 докторських і 33 кандидатські дисертації.

Нині захистили на спеціалізованих вчених рада дисертаційні роботи протягом звітного періоду 10 осіб, із них 7 – на фармацевтичні науки (4 – наші випускники), 1 – на хімічні науки, 2 – на біологічні науки.

Викладачі факультету за звітний період опублікували понад 80 статей у фахових виданнях України, отримали 7 патентів (4 на спосіб отримання різних лікарських субстанцій, 3 – на лікарські засоби), опублікували 6 інформаційних листів.

Викладачі факультету провели 2009 р. – III науково-практичну конференцію «Науково-технічний прогрес і оптимізація технології лікарських засобів».

Ефективною формою підготовки кадрів стала для факультету магістратура. Цього року дипломи магістрів фармації та клінічної фармації отримали 14 осіб.

Активізувалася навчально-методична робота співробітників факультету. Викладачі випускаючих кафедр за минулий рік видали 1 підручник, 2 навчальні посібники. Однак цього недостатньо і викладачам факультету слід активізувати написання підручників і посібників з наступним їх виданням.

У березні 2010 року студентки фармацевтичного факультету Іванина Юля та Шуклінова Ольга зайняли II та III місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук в галузі «Фармація» який проводився на базі Запорізького державного медичного університету, що є одним з показників рейтингу серед ВНЗ.

Студенти факультету традиційно перемагають або займають призові місця в секції «Фармакологія та фармація» на щорічних Міжнародних конгресах студентів і молодих вчених (м. Тернопіль).

Згідно з наказом МОН України за № 1052 від 20.11.2010 р. наш навчальний заклад визначено як базовий ВНЗ (на найближчі 3 роки) для проведення Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю «Фармація».

У Всеукраїнській олімпіаді, яку було проведено з 3 до 6 травня 2010 р., взяли участь 22 студенти четвертого курсу із 11 вищих навчальних медичних закладів України – призери I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади. Студенти фармацевтичного факультету ТДМУ імені І.Я. Горбачевського Соколова Анастасія та Грохоло Мар'яна посіли 1 командне місце та 1 та 2 місце в особовому залуку.

Спонсорську допомогу для нагородження учасників і гостей олімпіади надали: ТДМУ імені І.Я. Горбачевського, Тернопільське обласне аптечне торгово-виробниче об'єднання, представництво фармацевтичної фірми «Сандоз», ФОП Івасик І.Р., ТОВ «Фармастор» «Аптека доброго дня», ПрАТ «Альба Україна», Шведська натуральна косметична компанія «Oriflame».

Викладачі та студенти факультету активно співпрацюють з іншими навчальними закладами і фармацевтичною спільнотою. Традиційним стало проходження практики нашими студентами в східних областях

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

України, зокрема, з контролю якості лікарських засобів на базі Запорізького державного медичного університету, практики з технології косметичних засобів на фабриці «Ефект» та у Національному фармацевтичному університеті (м. Харків). Водночас студенти Запорізького державного медичного університету та Національного фармацевтичного університету проходять практику з фармакогнозії на базі НОК «Червона калина».

Велику увагу на факультеті приділяють виховній роботі. Неодноразово за участі викладачів факультету зорганізували екскурсії для студентів, зокрема, до Києва, Кам'янець-Подільського, Умані тощо. Студентів фармацевтичного факультету неодноразово залучали до культурно-патриотичних заходів на рівні університету та міста.

Результати навчально-методичної, наукової, кадрової та виховної роботи високо оцінені акредитаційною комісією МОН України під головуванням першого проректора Національного фармацевтичного університету проф. Гриценка Івана Семеновича, яка працювала у нашому ВНЗ згідно з наказом МОН України від 26 січня 2010 р. № 27-Л з 28.01.2010 до 30.01.2010 р. Президія ДАК України прийняла позитивне рішення про акредитацію спеціальності «Фармація» (протокол № 82 від 30.03.2010 р.). Наразі деканат працює над підготовкою матеріалів акредитаційного самоаналізу спеціальності «Клінічна фармація».

Загалом співробітники фармацевтичного факультету активно долучаються до начально-методичної, наукової, організаційної та виховної роботи в нашому університеті і намагаються виконувати її на належному рівні. Однак це необхідність в покращенні вивчення викладачами факультету англійської мови.

СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

На стоматологічному факультеті навчається 688 студентів: на I курсі – 141 (7 студентів за державним замовленням та 134 – за кошти фізичних і юридичних осіб), на II курсі – 127 (10 і 115 відповідно), на III курсі – 131 (11 і 120 відповідно), на IV курсі – 147 (137 і 10 відповідно), на V курсі – 142 (122 і 20 відповідно). На перший курс планується набір 150 студентів (4 за державним замовленням і 146 за кошти фізичних і юридичних осіб), у тому числі також іноземні студенти. Навчання на факультеті проводиться українською, англійською та російською мовами.

Протягом 2009/2010 навчального року студенти брали участь у науково-практичних конференціях нашого університету та інших університетів України (Полтава, Львів) і були доповідачами. Студент 5 курсу Скринник Віталій був учасником конкурсу «Фахівець-2010», що проводився у Львівському національному медичному університеті ім. Данила Галицького і зайняв почесне 2 місце. Студенти 4 та 5 курсів брали участь у Всеукраїнській стоматологічній олімпіаді.

Співробітники факультету проводять необхідну навчально-методичну роботу. Викладачі торік видали «Щоденник виробничої практики» для студентів V курсу з стоматології дитячого віку. Підготовлені необхідні навчально-методичні матеріали та розміщені на веб-порталі університету.

2009-2010 навчального року на факультеті студенти 3 та 4 курсів вперше склали об'єктивно-структурований клінічний іспит.

Викладачі факультету постійно підвищують свій педагогічний та професійний рівень, проходять курси спеціалізації. Беруть участь у конференціях та семінарах, які відбуваються в Україні та за кордоном. Всі викладачі, які ведуть заняття англійською мовою, склали іспити для отримання відповідного сертифікату.

2009-2010 навчального року вперше проводився державний практично-орієнтований іспит для англомовних студентів.

Спостерігається позитивна тенденція в результатах написання студентами стоматологічного факультету ліцензійних іспитів «Крок-1» та «Крок-2».

На факультеті недостатньо проводиться планова наукова робота. На кафедрах відсутня ініціатива зі створення спеціалізованих наукових лабораторій. Лише 2008 року було затверджено тему науково-дослідної роботи на кафедрі терапевтичної стоматології і стоматології дитячого віку. Нині на факультеті виконують дві науково-дослідні роботи.

На факультеті заплановані 1 докторська та 28 кандидатських дисертацій.

2009 року декан факультету захистив докторську дисертацію.

У підготовці викладацького складу вищої кваліфікації ми бачимо одну з найбільших проблем факультету. Якщо за 6 років існування факультету було захищено одну докторську і одну кандидатську дисертації, то стає очевидним недостатня інтенсивність підготовки кадрів. Навчальний і науковий відділи недостатньо приділяють увагу цій проблемі. За порушення моральних принципів під час проведення літньої практики було звільнено з роботи двох викладачів факультету.

2009 року факультет був акредитований.

На факультеті зорганізовано 3 профільні кафедри: кафедра хірургічної стоматології (зав. кафедри д.м.н. Нагірний Я.П.), кафедра ортопедичної стоматології (зав. кафедри проф. Черкашин С.І.), кафедра терапевтичної стоматології та стоматології дитячого віку (зав. кафедри доц. Гевкалюк Н.О.)

Кафедри факультету обладнані за сучасними вимогами. Зміцнюється матеріально-технічна база факультету. 2009-2010 навчального року відкриті 4 нові клінічні зали на вісім стоматологічних установок на вулиці Чехова, 3, де розміщується курс терапевтичної стоматології.

Клінічні зали та навчальні кімнати бази курсу стоматології дитячого віку на вулиці Чехова, 7 планується дооснастити новими установками та іншим сучасним стоматологічним обладнанням. Проведено необхідний естетичний ремонт.

На факультеті планується створити фантомний клас з встановленими сучасними стоматологічними фантомами, на яких студенти зможуть проводити навчальне обстеження пацієнтів та складати практичну частину комплексного державного іспиту.

Факультет забезпечений власною бібліотекою та комп'ютерним класом, під'єднаним до мережі «Інтернет». Бібліотека забезпечена необхідною стоматологічною навчальною та науковою літературою.

Всі кафедри частково забезпечені не-

обхідними витратними матеріалами та навчальним обладнанням.

На факультеті проводиться виховна робота. За участі викладачів факультету були зорганізовані екскурсії історичними пам'ятками Львова та Києва.

Студентів стоматологічного факультету неодноразово залучали до культурно-патриотичних заходів на рівні університету та міста.

Перед факультетом стоять такі завдання:

- продовжувати роботу з впровадження сучасних комп'ютерних технологій викладання та контролю знань студентів, за системою «Moodle»;

- завершити оснащення зубопротезної лабораторії, клінічних залів у приміщенні на вулиці Чехова, 3;

- зміцнити кадровий склад кафедр, покращити наукову роботу з написання докторських і кандидатських дисертацій;

- проводити видавничу діяльність;

- запровадити видання фахового журналу «Клінічна стоматологія».

ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

2009-2010 навчального року факультет працював з двома контингентами лікарів: лікарями-курсантами і лікарями-інтернами, де навчалось на госпрозрахунковій основі 1414 лікарів-курсантів і інтернів, а на бюджетній - 393.

Протягом року деканат факультету постійно контролював хід виконання робочих програм, їх перегляд, доповнення та корекцію, а також проведення тренінгового навчання до складання комп'ютерного іспиту на визначення ступеня знань на ту чи іншу категорію або звання спеціаліст. За результатами ліцензійного іспиту «Крок-3», лікарі-інтерни нашого факультету у квітні 2010 року склали іспит із загальним середнім балом 90,1%. Для порівняння: 2009 року середній бал склав 78,5%, що обумовило 3-тє місце в загальноукраїнському рейтингу.

Кафедри факультету постійно використовують міжкафедральний комп'ютерний клас (парк – 8 комп'ютерів) як для тренінгових занять, так і атестації лікарів за програмою «Elex».

Зокрема: кафедра терапії та сімейної медицини цього навчального року поруч з іншими новаціями запровадила підсумкову наукову конференцію, де проводять апробацію відібраних інтернівських робіт, які мають найбільше значення для практики. Інтерн, який отримав високу оцінку за роботу, мав можливість під час атестації (теоретичної частини іспиту) відповідати лише на одне питання з білета за вибором. На цій же конференції апробують магістерські роботи, що дає можливість значно підвищити якість цих робіт порівняно з минулими роками.

На кафедрі хірургії запроваджено самостійне чергування у лікарні лікарів-інтернів в неурядні дні, що значно підвищує відповідальність і вимогливість до виконуваної ними роботи, до якості практичної підготовки лікаря. Звичайно, таке чергування підстраховується викладачем, який курує цю групу. Аналогічні самостійні чергування інтернів практикують на кафедрі неврології, психіатрії, наркології та медичної психології у неврологічних відділеннях Тернопільського обласного психоневрологічного диспансеру. При цьому інтерни можуть отримати в разі необхідності

допомогу від чергового лікаря відділення реанімації та інтенсивної терапії.

Вперше цього навчального року кафедра акушерства та гінекології запровадила виїзний цикл тематичного вдосконалення з питань невідкладних станів. Протягом року було проведено 5 циклів, якими охоплено практично всіх акушер-гінекологів області.

Деканат факультету постійно контролював хід заповнення веб-сайтів кафедр робочими матеріалами щодо підготовки лікарів-інтернів і лікарів-курсантів до практичних занять, матеріалів до лекцій у відповідних розділах університетського порталу, а також щомісячне поновлення розкладів занять та інших інформаційних матеріалів згідно з тривалістю циклу.

З 2010 р. деканат ФПО проводить значну роботу з реалізації наказу МОЗ України № 484 від 07.07.2009р., згідно з яким кожному курсанту нараховують бали відповідно до шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами. Наш досвід з цього питання був заслуханий і схвалений на засіданні координаційної ради МОЗ у травні 2010р. Результатом послідовного впровадження елементів безперервної медичної освіти лікарів стало значне підвищення освітньої активності лікарів та зростання попиту на путівки для післядипломної перепідготовки. У зв'язку з цим 2010 р. впроваджено кілька ТВ, зокрема таких, як «Грип. Гострі респіраторні вірусні інфекції» та первинну спеціалізацію «Медицина невідкладних станів», ПАЦ з «Фтизіатрії», «Клінічної лабораторної діагностики». Для покращення визначення оцінки якості підготовки на передатестаційних циклах оновлено сервісний програмний пакет автоматизованої атестаційної системи другого рівня Elex-Servis-Pack-2010 лікарських (провізорських) спеціальностей на суму 34 тис. грн..

З метою забезпечення етапності та оптимізації додипломної і післядипломної підготовки й перепідготовки лікаря загальної практики-сімейної медицини в університеті підготовлено положення «Про навчально-практичний центр первинної медико-санітарної допомоги», створення якого затвердила вчена рада університету у червні 2010р. До цього центру увійшли дві кафедри медичного факультету: «кафедра поліклінічної справи та сімейної медицини з медичною технікою» і «кафедра екстремальної медицини» та «кафедра терапії і сімейної медицини ФПО».

Одним з важливих питань у роботі кафедр факультету є проходження лікарями-інтернами заочного циклу навчання в районних лікарнях та дільницях сімейних лікарів. Деканат факультету цьому питанню приділяє особливу увагу, що стало предметом обговорення на двох вчених радах факультету. Крім того, за місяць до закінчення навчального року традиційно деканат факультету проводить збори з викладачами кафедр, де обговорюється питання забезпечення керівників і лікарів-інтернів відповідною документацією та графіками роботи.

У січні 2009 року деканат ФПО отримав дозвіл з МОЗ України на проведення спеціалізації лікарів-інтернів з фаху «Стоматологія», яка започаткована з 1 серпня 2009 року, і вже цього навчального року (2010/2011) в інтернатурі буде навчатись 250 інтернів-стоматологів.

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

Кафедри факультету своєчасно відзвітували за виконання відповідних етапів планової наукової роботи.

За звітний період:

- у журналах надруковано 42 статті;
- у збірниках – 64 тез;
- патентів – 2;
- інформаційних листів – 1;
- впроваджено наукових досліджень в практиці охорони здоров'я – 22;
- проведено 6 науково-практичних конференцій.

За звітний період захищена 1 докторська дисертація (доц. О.Є. Самогальська) та направлена до захисту теж 1 докторська дисертація (доц. Ярема Н.І.).

Захищено 4 кандидатські дисертації (Галей М.М. – каф. хірургії, Олійник Н.М. – каф. терапії, Дутчак О.М. і Томашівська Т.В. – каф. педіатрії).

Викладачі факультету активно виступали з доповідями на наукових конференціях:

- міжнародних - 5;
- всеукраїнських - 35;
- обласних та місцевих - 15.

Чотири професори факультету післядипломної освіти є членами спеціалізованих вчених рад (м. Львів, м. Івано-Франківськ, Тернопіль).

Співробітники кафедр ФПО були постійно залучені до проведення консультативно-лікувальної роботи у тих відділеннях, де базуються кафедри, а також і в інших відділеннях лікарень згідно з графіками.

Кафедри хірургічного профілю виконали більше 50 % всіх оперативних втручань у базових відділах. У цей процес активно залучали лікарів-інтернів і лікарів-курсантів. Для прикладу: на кафедрах хірургії та акушерства і гінекології за рік інтерни до 460 разів брали участь в оперативних втручаннях.

За звітний період:

- професори ФПО проконсультували – 9619 хворих;
- доценти – 10392 хворих;
- асистенти пролікували – 992 хворих;
- клінічних конференцій та розборів хворих – 61;
- клініко-анатомічних конференцій (по відділах) – 49.

Водночас у практику лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я кожна кафедра факультету впровадила від 4 до 7-8 нових методів діагностики та лікування хворих з різною патологією.

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Кількість іноземних студентів, які навчаються в Тернопільському державному медичному університеті, зростає з року в рік. Протягом 2009-2010 навчального року на факультеті іноземних студентів навчалось 815 студентів із 48 країн (у 2008-2009 н. р. 706 студентів із 42 країн). 93,9% з них навчаються англійською мовою.

Українську та російську мови на підготовчому відділенні цього року виявили бажання вивчати 82 слухачі.

Минулого навчального року вперше функціонували чотири випускаючі кафедри для іноземних студентів – хірургії, терапії, акушерства і гінекології і педіатрії, на яких працюють викладачі, що мають найвищий рівень володіння англійською мовою. Сподіваємося, що це покращить якість підготовки іноземних студентів.

Минулого навчального року продовжувалося наповнення веб-порталу університету інформацією для іноземних студентів англійською та російською мовами. Кафедрам слід особливу увагу звернути на підготовку тестів для програми Moodle. З першого вересня база всіх кафедр повинна містити по 250 питань для іноземних студентів англійською і російською мовами.

Минулого навчального року було поставлено завдання підняти якість знань іноземних студентів, що навчаються в університеті. В результаті за академічну неуспішність чи заборгованість було відраховано 68 студентів та слухачів підготовчого відділення.

2009-2010 н.р. було розширено співпрацю з фірмами, що скеровують студентів до нас на навчання (було підписано 11 нових контрактів). Нині найбільший контингент студентів до нас приїздить з африканських країн. Торік в університеті навчалось більше 300 студентів з Африки, з них майже 200 – з Нігерії.

У червні 2010 року закінчили навчання 73 студенти медичного факультету, з них – 3 з дипломом з відзнакою, 10 стоматологів і 4 студенти-фармацевти. Також у міжнародній медсестринській школі закінчили навчання 10 молодших спеціалістів і 6 медсестер-бакалаврів.

Декан, його заступники та інспектори деканату zorganizували зустрічі студентів в аеропортах Києва, Донецька та Одеси, ефективно проводили роботу щодо прийому та реєстрації студентів-іноземців в органах ГРФО.

Значну увагу приділяли організації студентського дозвілля. Студенти-іноземці провели чимало заходів, зокрема, благодійний вечір міжнародного культурного обміну «Кольори світу», на який прибули представники посольств іноземних країн. Для іноземних студентів zorganizовано ознайомчі екскурсії містом, поїздки Тернопіллям.

ННІ МЕДСЕСТРИНСТВА

Контингент студентів ННІ медсестринства станом на 01.05.2010 року становив 191 особу. Останніми роками збільшується кількість студентів, що навчаються на контрактній формі навчання (за рахунок студентів-іноземців).

Навчальний процес в ННІ медсестринства забезпечують 95 викладачів з кафедр медичного, фармацевтичного факультетів Тернопільського державного медичного університету. З науковим ступенем 73 (77%), з них – 8 докторів наук (11%) та 65 кандидатів наук (89%). Тобто, в університеті створена потужна навчально-наукова структура для навчання медсестер, бакалаврів та магістрів медсестринської справи.

Беручи до уваги те, що підготовка медичних сестер-молодших спеціалістів в Україні має багаторічний досвід, в ННІ медсестринства Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського основну увагу приділяють підготовці медичних сестер кваліфікаційного рівня «бакалавр» і «магістр», які безпосередньо будуть брати участь у навчанні та підготовці медичних сестер, а також керувати ними у практичній роботі як організатори та менеджери охорони здоров'я.

Результатом успішної роботи зі створення освітніх стандартів стало внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів Ук-

раїни від 24/05 1997р. №507 про введення в дію освітньо-кваліфікаційного рівня магістр сестринської справи (8.110102 «Сестринська справа»), напряму підготовки 1101 «Медицина». Це стало логічним продовженням Всеукраїнської програми розвитку медсестринства України на 2005-2010рр., затвердженої наказом МОЗ України від 08.11.2005р. №585.

Відповідно, вперше в Україні, в навчально-науковому інституті медсестринства Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського розпочата підготовка фахівців такого рівня. 2009-2010 н.р. в магістратурі з медсестринства навчалось 22 особи. Це – головні медсестри лікарень м.Тернополя, викладачі ТДМУ, випускники медичних коледжів, які попередньо здобули кваліфікацію бакалавра медсестринства.

Магістри медсестринства, перший випуск яких відбувся влітку 2010р., мають стати у центрі системи підготовки медичних сестер-молодших спеціалістів та бакалаврів. Вони, як медичні сестри нової формації, поряд з виконанням звичних уже функцій медсестри повинні вміти організувати і керувати відділеннями сестринської допомоги, хоспісами, а також мають бути організаторами роботи медсестринського персоналу, відділень усіх медичних, лікувально-профілактичних та реабілітаційних закладів.

Підготовка середніх медичних працівників вимагає удосконалення форм і методів навчального процесу. Частина з них у нашому університеті вже успішно вирішують після проведення великого обсягу роботи з інформаційного забезпечення. Так, майбутні фахівці медсестринства усіх рівнів мають доступ до сучасних інформаційних технологій. Бакалаври та магістранти медсестринства, як майбутні викладачі, добре ознайомлені з комп'ютерними технологіями, що у подальшому буде їм вкрай необхідно для розробки власних електронних навчальних матеріалів. Розв'язується і проблема об'єктивізації оцінювання знань медсестер шляхом проведення незалежного комплексного тестового іспиту наприкінці кожного семестру. Створені умови для вивчення у ННІ медсестринства англійської мови, що стає невід'ємним атрибутом фахівця медсестринства на рівні міжнародних вимог і відкриває шлях для підвищення професійної підготовки та можливого працевлаштування у багатьох країнах світу. Набирає актуальності проблема дистанційного навчання, яка теж започаткована у нашому університеті і є одним із напрямків суспільної інформатизації.

На дистанційній формі за спеціальністю «Сестринська справа» (бакалавр) навчається 61 студент, з них 17 – україномовних, 39 – громадяни США, 5 – громадяни Канади. Навчальною програмою передбачено дистанційні лекції, практичні заняття (з використанням системи Skype, дистанційного контролю знань Moodle, електронних навчально-методичних матеріалів). Викладачі створюють також відеолекції. Обмін інформації між викладачами та студентами відбувається за допомогою електронних скриньок і системи Skype.

Протягом 2009-2010 н.р. у ННІ медсес-

тринства проведено 6 науково-практичних конференцій, 3 з яких з міжнародною участю (США, Росія, Казахстан, Нідерланди). Працівники ННІ та кафедри опублікували 57 друкованих праць, видано 2 монографії. На цьогорічному Міжнародному медичному конгресі студентів і молодих вчених, який відбувся 12-13 квітня, іноземні студенти-бакалаври та магістри медсестринства виступили з презентаціями своїх наукових робіт, деякі з них зайняли призові місця.

Щокварталу виходить журнал «Медсестринство».

Наступного навчального року планується створення дистанційної форми навчання для магістрів з медсестринства, а надалі – впровадження наукових ступенів і аспірантури в медсестринстві, як втілення у життя реформ в галузі медсестринської освіти МОЗ України та Всеукраїнської програми розвитку медсестринства України на 2005-2010рр., затвердженої наказом МОЗ України від 08.11.2005р. №585.

ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Нині реалізовано такі етапи формування інформаційної навчальної системи університету:

- розміщення кафедрями на веб-порталі робочих програм, методичних вказівок, розкладів занять, графіків чергувань викладачів на кафедрах.
- розміщення викладачами на персональних веб-сторінках наборів слайдів до кожної лекції;
- розміщення викладачами матеріалів для підготовки до лекцій для студентів. Тут подано інформацію (текстовий матеріал з літературних джерел (за винятком основного підручника), необхідні графічні зображення, фото та відеофільми), прочитавши та переглянувши які студент буде підготовлений до сприйняття лекції;
- розміщення кафедрями матеріалів для підготовки до практичних занять: текстовий матеріал, малюнки, посилення на відеофільми. Тут викладачами розміщується найцінніша інформація до проведення заняття;
- розсилання центром тестування (кафедрами) оцінок післясеместрових іспитів на персональні веб-сторінки студентів;
- розсилання деканатами інформації про недопуск до іспитів в зв'язку з невиконанням навчальної програми, а також інформації про відсоток виконання ліній практичних навичок на веб-сторінки студентів;
- у центрі незалежного тестування знань студентів створено систему технічного захисту інформації на базі багатотермінального апаратно-програмного комплексу «Лоза». Нині система проходить етап сертифікації та отримання атестату відповідності;
- інформаційна система рейтингового оцінювання діяльності викладачів, у тому числі навчальної, наукової та лікувально-профілактичної роботи. Викладач має можливість наживо вносити і змінювати свої власні показники за весь період діяльності. До того ж автоматично формуються як загальні, так і тематичні рейтинги для професорів, доцентів, викладачів теоретичних і клінічних кафедр. В основу рейтингів покладено використання відносних показників, рейтингових індикаторів та коефіцієнтів пріоритетності.

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ●

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

Крім того, 2009-2010 навчального року з усіх дисциплін в університеті на альтернативній основі запроваджено щоденний електронний контроль знань студентів за програмою «Moodle», який проводиться напередодні практичного заняття з виставленням відповідної оцінки. Результати оцінювання можна переглядати як щодо усіх факультетів, курсів, груп, так і щодо кожного студента зокрема. При цьому формуються гістограми успішності для кожного заняття. База даних тестових завдань для щоденного тестового контролю нараховує більше 500 тисяч тестів. З метою об'єктивності тестування було розроблено програмне забезпечення для структуризації тестового контролю для включення визначеної кількості тестових завдань в текстовому вигляді, з графічними зображеннями та ситуаційних задач. Контроль за правильною організацією щоденного тестового контролю на кафедрах здійснюють інспектори секретаріату, для чого розроблене відповідне програмне забезпечення, яке дозволяє оперативну інформувати працівників кафедр через Інтернет.

Комп'ютерні технології застосовуються при проведенні семестрових тестових іспитів. Програмне забезпечення, яке розробив відділ інформаційних технологій, містить три головні програми:

- формування кафедрного банку тестових завдань. Нині вже створено понад 450 тисяч тестових завдань, з яких формуються буклети тестових завдань та еталони відповідей;
- розпізнавання зашифрованих відсканованих робіт студентів та їх комп'ютерне оцінювання;
- дешифрування робіт та формування відомостей і розсилка оцінок на веб-сторінки студентів.

Для аналізу валідності тестових завдань вперше в Україні було впроваджено метод на основі гістограм валідності.

Результати семестрових тестових іспитів було проаналізовано на основі методів системного аналізу. При цьому досліджувалися кореляційні залежності між результатами тестових іспитів та поточною успішністю студентів.

Для студентів 1-го курсу також було вивчено кореляційні залежності тестових іспитів та поточної успішності з балами сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та атестатів про середню освіту. Було використано найскладніші алгоритми нейромережевої класифікації та прогнозування.

У всіх навчально-наукових інститутах, факультетах та кафедрах університету створено матеріально-технічну базу, необхідну для впровадження сучасних інформаційних технологій. Така база має: 8 комп'ютерів-серверів (Web, баз даних, серверів-додатків), 754 комп'ютерів-клієнтів, мережеве та комутаційне обладнання, що цілком ґрунтується на оптико-волоконних технологіях і забезпечує передачу даних з швидкістю в 100 Мбіт/сек, 37 комп'ютерних класів. 2009-2010 навчального року, проклавши оптико-волоконні лінії до клінічних кафедр, розташованих у найвіддаленіших кутках міста, завершено процес формування університетської комп'ютерної мережі на новій технологічній основі. Досягнуто кількісне співвідношення «комп'ютер-студент»: 1:5, що навіть переважає середньоєвропейський показник.

Слід зазначити, що вартість створення

внутрішньоуніверситетської комп'ютерної мережі на оптико-волоконній основі великою мірою здешевило те, що значний обсяг робіт з прокладання локальних мереж виконують працівники відділу інформаційних технологій.

БІБЛІОТЕКА

Бібліотека університету є навчальним, науковим та інформаційним структурним підрозділом університету. Основними напрямками роботи у звітному році були визначені:

- формування документальних фондів відповідно до навчальних планів, тематики науково-дослідних робіт;
- удосконалення довідково-пошукового апарату, виховання інформаційної культури користувачів;
- поліпшення матеріально-технічної бази бібліотеки.

Наразі фонд бібліотеки нараховує 391249 примірників документів.

Минулого навчального року поповнення фонду бібліотеки було зорієнтоване насамперед на забезпечення студентів підручниками; постійно здійснювався аналіз книгозабезпеченості навчального процесу.

Середня кількість навчальної літератури на одного студента складає 59,4 примірників; наукової літератури – 46,9 на одного читача-науковця.

Якщо розглянути забезпечення навчальною літературою на факультетах, то:

- медичний факультет з фундаментальних та клінічних дисциплін забезпечений на 100%; з суспільно-економічних – на 80%;
- фармацевтичний – з дисциплін хімічного та природничого профілю, професійної підготовки – забезпеченість 100%; проте ще залишається недоукомплектованою спеціальність парфумерно-косметичне виробництво;
- стоматологічний факультет підручниками із загальних дисциплін забезпечений повністю; із спеціальних дисциплін – 70%.

Поряд з навчальною літературою ведеться комплектування наукового фонду, де особлива увага приділяється літературі стоматологічного та фармацевтичного профілю.

На постійному контролі перебуває забезпеченість підручниками іноземних студентів. Наразі іноземний фонд становить 5696 примірників.

До послуг користувачів бібліотеки унікальний фонд електронних книг з основних клінічних і фундаментальних дисциплін.

З впровадженням нової навчальної системи, зокрема, методики «єдиного дня», зросла роль читальних залів навчально-наукових інститутів та клінічних кафедр. Тому бібліотека університету постійну увагу приділяє комплектуванню цих підрозділів новими надходженнями навчально-методичної літератури.

Поряд з традиційними носіями інформації, в університеті створено веб-портал, на якому розміщені навчально-методичні матеріали з усіх дисциплін для підготовки студентів до практичних занять.

У бібліотеці функціонує три абонементи видачі літератури та чотири читальні зали. До послуг користувачів 38 комп'ютерів, під'єднаних до всесвітньої мережі Internet.

За єдиним реєстраційним обліком бібліотека нараховує 4594 користувача.

За звітний період обслуговано 14157 читачів, яким було видано 375989 примірників документів. Щоденна кількість відвідувачів у всіх структурних підрозділах бібліотеки в середньому нараховує 400-420 користувачів. У читальних залах ННІ та кафедр щоденно займаються понад 220 користувачів.

Для забезпечення наукового процесу бібліотека отримує 154 назви періодичних видань. Здебільшого це видання медико-біологічного профілю, зміст яких цілком відображений в предметному каталозі. Про нові надходження літератури та періодичних видань бібліотека постійно інформує виставкою, що оформлена на абонементі наукової літератури, та щомісячно на «Днях інформації».

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За 2009-2010 навчального року діяльність відділу міжнародних зв'язків зосереджувалась на таких напрямках:

- забезпечення працівників університету інформацією про міжнародні гранти і наукові форуми;
- співпраця з головним управлінням міжнародних зв'язків МОЗ України щодо організації закордонних відряджень на конференції та стажування науковців університету;

- співпраця між медичним університетом та закордонними організаціями, університетами, асоціаціями відповідно до укладених раніше угод.

Протягом звітного періоду:

- у грудні 2009 року було підписано двосторонню угоду про наукову співпрацю з Центральним науково-дослідним інститутом епідеміології МОЗ Російської Федерації;
- 2 березня 2010 року було укладено Угоду про організацію спільної діяльності щодо науково-практичного співробітництва в галузі експериментальної та клінічної онкології між Clemson University Biomedical Institute, CORBIA International, Національним інститутом раку та ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського»;
- у березні 2010 року було підписано двосторонню Угоду про надання освітніх послуг з Національним коледжем «Фітіла» м. Патра, Греція та ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського»;
- 24 березня 2010 року було підписано двосторонню Угоду про співпрацю між медичним університетом Вроцлава та ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського».

На кафедрах університету розповсюджували інформацію про конференції медичного спрямування, які відбуватимуться в різних країнах світу. Надавалися консультації щодо оформлення документів для закордонних відряджень на конференції, форуми, симпозиуми та з'їзди медичного спрямування, а також для подання на міжнародні гранти.

Протягом 2009-2010 навчального року відділ міжнародних зв'язків організував 30 закордонних відряджень 38 працівників ТДМУ у 15 країн світу, а саме: з метою участі в міжнародних наукових і освітніх форумах та конференціях – 23 працівники (18 відряджень), для проходження стажувань – 16 працівників (12 стажувань).

З метою участі у роботі 13 Міжнародної Грацької конференції «Teaching

Medicine – an Interprofessional Agenda» було зорганізоване відрядження у м. Іннсбрук (Австрія) керівника відділу міжнародних зв'язків доцента Лісничук Н.Є., доцента кафедри педіатрії №2 Сахарової І.Є. та доцента кафедри фармакології Олещук О.М. з 21 до 28 вересня 2009 року.

З метою участі у 50-й ювілейній конференції Європейського товариства педіатрів було зорганізоване відрядження до м. Гамбург (Німеччина) завідувача кафедри педіатрії ФПО Тернопільського медичного університету, проф. Банадиги Н.В. з 30 вересня до 13 жовтня 2009 року.

З метою участі у щорічному симпозиумі «Рак молочної залози» було зорганізоване відрядження до м. Чикаго (США) завідувача кафедри онкології проф. Галайчука І.Й. з 30 вересня до 6 жовтня 2009 року.

Для вдосконалення професійних навичок та стажування за спеціальністю «Дерматологія» на запрошення та за фінансової підтримки Open medical Institute в рамках міжнародної програми Medical Education without Borders було зорганізоване відрядження професора кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології, шкірних та венеричних хвороб, д.м.н. Галнікіної С.О. у м. Зальцбург (Австрія) з 18 до 23 жовтня 2009 року.

З метою участі у науково-практичному семінарі з міжнародною участю «ІХС і гострий коронарний синдром: формування стратегії спадкоємності кардіологічного та кардіохірургічного лікування» було зорганізоване відрядження доцента кафедри внутрішньої медицини № 2 Коморовського Р.Р. у м. Шарм-Ель-Шейх (Єгипет) з 2 до 9 листопада 2009 року.

Для вдосконалення професійних навичок та стажування за спеціальністю «Кардіологічна візуалізація» на запрошення та за фінансової підтримки Open medical Institute в рамках міжнародної програми Medical Education without Borders було зорганізоване відрядження асистента кафедри внутрішньої медицини, к.м.н. Гриценко С.Й. у м. Зальцбург (Австрія) з 15 до 20 листопада 2009 року.

З метою проходження стажування за напрямком «Пульмонологія» на клінічних і наукових базах Інституту туберкульозу та захворювань легень було зорганізоване відрядження до м. Варшава (Польща) асистента кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими, к.м.н. Городецького В.Є. з 19 листопада 2009 р. до 21 грудня 2009 р.

З метою стажування у Центральному науково-дослідному інституті епідеміології МОЗ РФ було зорганізоване відрядження до м. Москва (Росія) завідувача кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами, проф. Андрейчина М.А., завідувача кафедри медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології, проф. Климяка С.І., завідувача МНКЛ Лазарчука О.В., асистента кафедри медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології Покришко О.В. з 6 до 13 грудня 2009 року.

З метою участі у нараді учасників міжнародного дослідження щодо клінічного використання імуноотропних засобів у хворих на ХОЗЛ було зорганізоване відрядження у м. Санкт-Петербург (Росія) завідувача кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими Господарського І.Я. з 9 до 11 грудня 2009 року.

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

З метою участі у VIII Московській асамблеї «Здоров'я столиці» було організоване відрядження у м. Москва (Росія) доцента кафедри педіатрії з дитячою хірургією к.мед.н. Воронцової Т.А. з 15 до 19 грудня 2009 року.

З метою участі у першій зустрічі організаційного комітету по Міжнародній програмі вивчення причин виникнення бронхіальної астми у дітей (BUPAS) було організоване відрядження у м. Краків (Польща) професора кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, д.мед.н. Грищука Л.А. та завідувача кафедри педіатрії з дитячою хірургією №1, д.мед.н., професора Федорців О.Є. з 16 до 20 грудня 2009 року.

З 16 до 19 грудня 2009 року було організоване відрядження у м. Краків (Польща) ректора ТДМУ проф. Ковальчука Л.Я. та декана факультету іноземних студентів проф. Корди М.М. з метою проведення ділової зустрічі з керівництвом Інституту європейської інтеграції стосовно започаткування міжнародної співпраці.

Для вдосконалення професійних навичок та стажування за спеціальністю «Медична реабілітація за допомогою методик індійської медицини» було організоване відрядження у м. Делі (Індія) доцента кафедри медичної інформатики Вакуленка Д.В. з 28 грудня 2009 року до 21 січня 2010 року.

Для проходження стажування у вірусологічних, бактеріологічних та паразитологічних лабораторіях Віденського медичного університету було організоване відрядження до м. Відень (Австрія) делегації викладачів ТДМУ у складі: проф. Климнюка С.І., проф. Кліща І.М., Лазарчука О.В., П'ятковського Т.І. та Марущак М.І. з 10 до 17 січня 2010 року.

З метою стажування у рамках Програми «Асоціації французько-української співпраці у сфері охорони здоров'я та фармації» було організоване відрядження у м. Париж (Франція) доцента кафедри внутрішньої медицини № 2 Коморовського Р.Р. з 20 до 28 січня 2010 року.

Для проходження стажування у рамках Програми «Асоціації французько-української співпраці у сфері охорони здоров'я та фармації» було організоване відрядження у м. Париж (Франція) асистента кафедри педіатрії ФПО Рогальського І.О. з 20 до 28 січня 2010 року.

З метою отримання досвіду проведення хірургічних втручань з допомогою робототехніки, зокрема моделей хірургічного робота daVinci, було організоване відрядження у м. Прага (Чехія) делегації викладачів ТДМУ у складі: доц. Ковальчука О.Л., доц. Господарського А.Я., доц. Твердохліба В.В., Корилчука Т.Б. та Герасимюка Н.І. з 23 до 31 січня 2010 року.

В період з 12 по 15 лютого 2010 року було організоване відрядження у м. Краків (Польща) завідувача кафедри медицини катастроф і військової медицини ТДМУ проф. Гудими А.А. і асистента кафедри медицини катастроф і військової медицини Ляховича Р.М. з метою участі у сертифікованих курсах ALS «Кваліфіковані заходи реанімації».

З метою участі у XIV Конгресі педіатрів Росії та 17 Міжнародній виставці «Здоров'я матері та дитини-2010» було організоване відрядження у м. Москва (Росія) доцента кафедри педіатрії з дитячою хірургією к.мед.н. Воронцової Т.А. з 14 до 19 лютого 2010 року.

Для обговорення та затвердження

спільних протоколів наукових досліджень та клінічних випробувань з онкології та підписання Угоди про спільні наукові дослідження було організоване відрядження у м. Грінвіль (США) ректора ТДМУ, чл.кор. АМНУ, проф. Л.Я. Ковальчука, завідувача кафедри онкології проф. Галайчука І.І. та завідувача кафедри медичної біохімії та клініко-лабораторної діагностики проф. Корди М.М. з 26 лютого до 5 березня 2010 року.

З метою участі у роботі міжнародної конференції «Bone Biology and Therapeutics», яка проводиться під егідою International Bone & Mineral Society, було організоване відрядження у м. Давос (Швейцарія) професора кафедри внутрішньої медицини № 2 ТДМУ Мартинюк Л.П. та доцента кафедри внутрішньої медицини № 1 Мартинюк Л.П. з 14 до 19 березня 2010 року.

З 16 до 18 березня 2010 було організоване відрядження у Москву (Росія) асистента кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими ТДМУ Зарудної О.І. з метою участі у нараді учасників міжнародного дослідження з клінічного використання імунобіологічних препаратів.

Для підписання міжнародної Угоди про надання освітніх послуг і проведення рекламних семінарів з метою популяризації Тернопільського державного медичного університету і набору грецьких студентів до ТДМУ було організоване відрядження у м. Патра (Греція) першого проректора ТДМУ проф. І.Р. Мисули та керівника відділу міжнародних зв'язків, доц. Н.Є. Лісничук з 16 до 20 березня 2010 року.

З метою участі у міжнародній гепатошкільній конференції було організоване відрядження у м. Стамбул (Туреччина) доцента кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними і венеричними хворобами ТДМУ Івахова І.О. з 22 до 25 квітня 2010 року.

З метою участі у міжнародному симпозіумі «Нові досягнення у діагностиці та лікуванні раку молочної залози» було організоване відрядження у м. Ер-Ріяд (Саудівська Аравія) завідувача кафедри онкології ТДМУ Горбачевського Галайчука І.І. з 26 квітня до 1 травня 2010 року.

З метою надання консультативної допомоги щодо отримання гуманітарного ортопедичного обладнання було організоване відрядження у м. Харцівлер (Франція) доцента кафедри загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією, травматологією та ортопедією ТДМУ Кулянди Ігора Сергійовича з 31 травня до 6 червня 2010 року.

З 2 до 8 червня 2010 року було організоване відрядження у м. Вільнюс (Литва) завідувача кафедри внутрішньої медицини № 2 ТДМУ проф. Сміян С.І. з метою участі у конференції «Можливості медицини Литви у Вільнюському кардіохірургічному центрі».

З 21 червня до 30 червня 2010 року було організоване відрядження у м. Рим (Італія) доцента кафедри загальної гігієни та екології ТДМУ Козак Дарії Володимирівни з метою участі у роботі VII Міжнародного симпозіуму університетських викладачів.

2009-2010 навчального року 17 закордонних відряджень викладачів ТДМУ для здійснення програми стажувань і для участі в міжнародних наукових форумах були здійснені за кошти приймаючої сторони.

З 17 до 26 липня 2010 року відбувся 5-й етап Міжнародних літніх студентських шкіл на базі НОК «Червона Калина». В роботі літніх шкіл взяли участь 50 студентів ТДМУ та 44 гостей з Польщі (медичний університет Сілезії, м. Катовіце; університет медичних наук, м. Познань, медичний університет Вроцлава), Словаччини (медичний університет Братислави), Росії (Московський медико-стоматологічний університет), Чехії (Карловий університет, м. Прага) та України (Українська медико-стоматологічна академія, м. Полтава; Дніпропетровська державна медична академія; Сумський державний університет; Національний фармацевтичний університет, м. Харків та Запорізький державний медичний університет).

Відбулися відеопрезентації вищих медичних шкіл та країн-учасниць проекту, проведено змагання «Медицина невідкладних станів. Робота в команді». Учасники літніх шкіл здійснили сплав по р. Дністер та екскурсію у м. Львів.

НАУКОВА РОБОТА

Нині в університеті працює 518 викладачів (без сумісників) з них 69,3 % з науковим ступенем: 78 докторів наук (15,05 %) та 281 кандидат наук (54,24 %). Середній вік професорів у 2009-2010 н.р. – 59 років. Ми й надалі будемо берегти досвідчених викладачів, незважаючи на їх вік, поруч з якими будуть працювати і переймати досвід молоді викладачі.

Одночасно хочу звернути увагу, що викладачами працюють 143 (30 %) працівників без наукового ступеня. Їх середній вік – 28 років. Збільшення відсотка викладачів без наукового ступеня можна пояснити організацією нових кафедр стоматологічного, фармацевтичного факультетів та інституту медсестринства. Саме за рахунок цього на стоматологічному та фармацевтичному факультетах кількість викладачів без наукового ступеня досягає відповідно 85 % та 41 %. Тому одним з актуальних завдань цих факультетів є активізація наукової роботи новостворених кафедр, затвердження нових науково-дослідних робіт кафедр і дисертаційних досліджень.

В цьому напрямку вже є деякі зрушення. Так, в результаті проведеної роботи з викладачами стоматологічного факультету, заплановано 2 комплексні міжкафедральні науково-дослідні роботи, за ініціативою ректора підготовлено та підписано наказ по університету про безкоштовну публікацію наукових статей виконавцями докторських та кандидатських дисертацій в журналах, які видаються у видавництві «Укрмедкнига».

У звітному 2009-2010 роках **в аспірантурі** проходили підготовку 53 особи, з них з відривом від виробництва навчалася 23 особи (в тому числі 1 – у цільовій аспірантурі Національного фармацевтичного університету, 2 – іноземних громадян), без відриву від виробництва – 30 аспірантів.

Цього року достроково завершили навчання в аспірантурі 4 особи. З них 2 виконали програму і подали дисертації до захисту в спеціалізовані вчені ради і 2 захистили кандидатські дисертації (1 аспірант зі спеціальності «хірургія» та 1 аспірант зі спеціальності «внутрішні хвороби»).

З 1 грудня 2009 року розпочали навчання ще 9 очних та 7 заочних аспірантів. Таким чином, станом на 1 червня 2010 р.

в аспірантурі навчається 49 осіб, у тому числі 22 аспіранти з відривом від виробництва (з них 1 – у цільовій аспірантурі Національного фармацевтичного університету, 2 – іноземних громадян), та 27 – без відриву від виробництва.

Цього навчального року науковий відділ повинен попрацювати над відкриттям аспірантури та клінічної ординатури із стоматології.

У магістратурі цього року навчався 61 лікар-інтерн та провізор і клінічний провізор-інтерн, медсестра-бакалавр (24 – на держбюджетній та 37 – на контрактній формі навчання), з них виконали план навчання і успішно захистили магістерські роботи – 44 особи (12 – лікарів-інтернів, 14 – провізорів і клінічних провізорів-інтернів). Варто зазначити, що цього навчального року вперше було проведено захист магістерських робіт зі спеціальності «сестринська справа» – магістрами стали 18 осіб.

У клінічній ординатурі в 2009-2010 н.р. проходили підготовку 50 клінічних ординаторів. 28 осіб навчалися на державній формі навчання і 22 – на контрактній (з них – 21 іноземний громадянин), що дозволило університету додатково отримати 336 185 грн. Слід зазначити, що порівняно з попередніми роками, суттєво зросла кількість іноземних громадян, які навчаються на умовах контракту в клінічній ординатурі.

За планом підготовки науково-педагогічних кадрів 2009-2010 н.р. виконується 163 дисертаційні роботи (22 докторських та 141 кандидатських). Ще 58 дисертаційних робіт знаходиться на етапі планування. План підготовки докторів і кандидатів наук за 2009 рік виконано. Протягом навчального року захищено 6 докторських та 26 кандидатських дисертацій. Докторами наук стали: Нагірний Я.П., Кучеренко Л.І., Гребенюк М.В., Рузбаєв Р.Ю., Нагайчук В.І., Голяченко А.О. До кінця 2010 р., згідно з планом, повинні захистити ще 6 докторських (Беденюк А.Д., Ярема Н.І., Бугай Б.Г., Корнага С.І., Волкова Н.М., Денефіль О.В.), які успішно пройшли попередній захист докторських дисертацій. Крім того, нинішнього навчального року планується захист 27 кандидатських дисертацій.

Ми й надалі будемо чітко дотримуватися рішення вченої ради університету № 15 від 25.06.2009 р., згідно з яким викладачі, які протягом 3-х років не затвердили тему, а протягом 5-ти років не захистили дисертації, – підлягають звільненню з посади.

Велику роль у підготовці наукових кадрів в університеті відіграють 2 спеціалізовані вчені ради. З вересня до травня 2010 року спеціалізована вчена рада Д 58.601.01 провела 12 засідань, на яких захищено 4 докторських та 21 кандидатських дисертацій.

Спеціалізована вчена рада К 58.601.02 з вересня до травня 2010 року провела 5 засідань, на яких проведено захист 9 кандидатських дисертацій: 3 дисертації за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія; 6 дисертацій – за спеціальністю 14.01.10 – педіатрія.

Згідно з планом в університеті виконується 30 комплексних науково-дослідних робіт, з них 4 – державного фінансування, 22 – ініціативно-пошукових тем і 4 – госпдоговірних.

Більшість наукових досліджень в університеті продовжують виконуватися за такими основними науковими напрямками:

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

- діагностика, лікування та профілактика серцево-судинних захворювань;

- розробка діагностичних критеріїв і програм лікування захворювань кісток і суглобів, клініко-патогенетична роль остеопорозу;

- удосконалення лабораторно-інструментальної діагностики та оптимізація етіопатогенетичного лікування гастроентерологічної патології.

Державне фінансування науково-дослідних тем, оплата цільових державних програм і госпдоговірні теми в сумі дадуть змогу отримати 2010 р. 580 тис. грн.

1. «Дослідження морфологічного стану нірки та великих суглобів за умов поєднаних патологій органів панкреатогапатобіліарної зони». Наук. керівник – доцент Н.Є.Лісничук.

Обсяг фінансування на 2010 рік – 163,3 тис. грн.

2. «Експериментальне дослідження закономірностей апоптозу в умовах тяжкої комбінованої травми». Наук. керівник – професор А.А. Гудима.

Обсяг фінансування на 2010 рік – 95,8 тис. грн.

3. Фрагмент Державної наукової програми з кардіології «Розробка диференційованих методів корекції у хворих на артеріальну гіпертензію».

Наук. керівник – професор М.І. Швед

Обсяг фінансування на 2010 рік – 60 тис. грн.

4. «Розробка технології виготовлення подрібненого субстрату консервованої шкіри свині». Наук. керівник проф. І.М. Кліщ.

Обсяг фінансування на 2010 рік – 74,6 тис. грн.

Обсяг фінансування госпдоговірних НДР, які виконуються під керівництвом проф. К.А. Посохової, проф. В.С. Копчі, доц. Н.Є. Лісничук, загалом становить понад 200 тис. грн.

2009-2010 навчального року суттєво збільшилась кількість наданих нашим науковцям грантів, які принесли університету понад 60 тис. грн. додаткових коштів (торік – 40 тис. грн.). Недоліком в роботі цього розділу є те, що гранти отримані лише на підвищення кваліфікації наших викладачів або для їх участі в наукових форумах. Водночас жодного гранту не отримано на науково-дослідну роботу, хоча нині університет володіє досить потужною науковою базою, оснащений сучасною апаратурою, всі 6 науково-дослідних лабораторій університету акредитовані і сертифіковані, що дозволяє брати участь в конкурсах на міжнародні гранти.

Наукові здобутки співробітників університету за звітний період узагальнено в 4 монографіях:

1. «Арніка лікує» (С.М. Марчишин, О.Л. Демидак)

2. «Черевний тиф» (М.А. Андрейчин, В.П. Малий)

3. «Ентеросорбція при ожогової болезні» (Н.В. Пасечко та співавтори)

4. «Соціальна медицина» (Голяченко А.М. та співавтори)

На жаль, доводиться констатувати, що цього року кількість монографій значно менша, ніж їх було видано торік (9 монографій).

Науковцями університету за звітний період також підготовлено та видано «Український патентний центр» 11 інформаційних листів, ще 3 проекти інформацій-

них листів перебувають на стадії видання. 2009 року до Реєстру медико-біологічних і науково-технічних нововведень увійшла 1 розробка наших науковців. На наступний рік науковцями підготовлено і оформлено згідно з вимогами 14 пропозицій на включення до Реєстру галузевих нововведень.

У наукових журналах і збірниках наукових праць опубліковано 532 статей, в т.ч. за кордоном – 24; 725 тез, в т.ч. за кордоном – 29. На наукових форумах зроблено 549 доповідей, з них за кордоном – 25. (2008-2009 рр. статей – 515, в т.ч. 18 за кордоном, тез 483, в т.ч. за кордоном – 16, доповідей 528, в т.ч. за кордоном 16), тобто в звітному році є позитивна динаміка видання наукових праць співробітниками університету.

Базою для виконання НДР та дисертацій є атестовані вимірювальні лабораторії: міжкафедральна науково-клінічна лабораторія; центральна науково-дослідна лабораторія; лабораторія мікробіологічних та паразитологічних досліджень; лабораторія досліджень інфекційних хвороб; лабораторія доклінічних досліджень лікарських засобів, що забезпечує одержання достовірних результатів наукових досліджень. Всі засоби вимірювальної техніки, які використовуються в цих лабораторіях, проходять метрологічний контроль і повірені.

На базі міжкафедральної науково-клінічної лабораторії (МНКЛ) 2009-2010 рр. виконувались дослідження для 10 магістерських, 17 кандидатських, 6 докторських робіт, 2 кафедральних планових науково-дослідних робіт.

Загалом у МНКЛ за цей період обстежено 1949 пацієнтів і виконано 9359 аналізів. В листопаді 2009 року було придбано ампліфікатор Rotor Gene 6000 та необхідне допоміжне обладнання, що дозволило проводити полімеразно-ланцюгову реакцію в реальному часі. Три співробітники лабораторії пройшли навчання на курсах підвищення кваліфікації в КМАПО ім. П.Л. Шупика. Підписано тристоронню угоду між Тернопільською міською СЕС, Тернопільською обласною СЕС та Тернопільським державним медичним університетом про організацію проведення досліджень на наявність вірусу А/Н1 swine під час епідемії грипу в Тернопільській області. Це дало можливість обстежити 1023 хворих на грип і визначити в 21 пацієнта наявність грипу А/Н1 swine та в 12 – вірус грипу В.

2009-2010 року працівники МНКЛ мали можливість ознайомитися з роботою та принципами організації клінічної, біохімічної, вірусологічної, бактеріологічної та паразитологічної лабораторії, вивчення досвіду моніторингу вірусних, інфекційних, респіраторних захворювань та їх ранньої діагностики в лабораторних відділеннях клініки І медичного факультету Карлового університету (Прага, Чехія) та з роботою Федеральної державної установи науки Центрального науково-дослідного інституту епідеміології Росспоживнагляду (Москва). В результаті було укладено угоду про спільні дослідження, які дозволять оцінити розповсюдження різних субтипів вірусу грипу та інших збудників ГРВІ в різних вікових групах в Західному регіоні України.

2009-2010 року на базі ЦНДЛ виконувалося 4 науково-дослідні роботи на замовлення МОЗ України (загальним фінан-

суванням 380,0 тис. грн.), а також 31 дисертаційна робота, з яких – 6 докторських, 25 кандидатських та 1 магістерська робота. Важливо зазначити, що в лабораторії активно працюють студенти-науковці. За звітний період в лабораторії виконано 19370 аналізів, з них: для планових НДР – 6470, для дисертаційних робіт – 12900. Отримано 2 патенти України на винахід.

На базі наукової лабораторії кафедри фармакології з клінічною фармакологією виконувались наукові дослідження за 5-ти НДР, у тому числі двох госпдоговірних тем (з загальним фінансуванням 177 тис. грн.).

Також отриманий позитивний експертний висновок комісії НАН України на матеріали теми фундаментального дослідження «Фармакологічна корекція антиоксидантними засобами та ентеросгелем ураження внутрішніх органів при цукровому діабеті та при комбінованій антиретровірусній та антимікобактеріальній терапії», яку планується ввести до бюджетних пропозицій на 2011 рік.

У рамках зазначених вище планових НДР виконуються фрагменти 3 докторських та 6 кандидатських дисертацій.

За результатами виконаних наукових досліджень за 2009-2010 рр. опубліковано 48 наукових праць, з них 16 – наукові статті, 32 – тези у збірниках. Крім того, отримано позитивні рішення на 3 патенти України.

На базі лабораторії мікробіологічних та паразитологічних досліджень виконувались дослідження для дисертантів деяких клінічних та теоретичних кафедр, а також завершено наукові дослідження фрагментів 3-х міжкафедральних НДР.

Продовжена угода з Тернопільською фармацевтичною фабрикою «Тернофарм» щодо дослідження ростових властивостей живильних середовищ (з обсягом фінансування 1500 грн.).

У лабораторії мікробіологічних та паразитологічних досліджень проводиться щорічні мікробіологічні дослідження на носійство золотистого стафілококу, бактерій тифо-дизентерійної групи та паразитологічні дослідження на виявлення яєць глистів і ентеробіозу студентів медичного, фармацевтичного, стоматологічного факультетів, ННІ медсестринства та працівників ТДМУ, а також – на наявність малярійного плазмодія у студентів-іноземців. У 2010-2011 н.р. проведено 2018 бактеріологічних та 3206 паразитологічних досліджень.

Спільно зі співробітниками 2 міської лікарні на кафедральному автоматичному бактеріологічному аналізаторі Vitek 2 Compact буде проводитись ідентифікація практично всіх клінічно значущих мікроорганізмів та визначення їх чутливості до антибіотиків. Зараз ведуться перемовини з фірмою «Діаверітас», яка обслуговує аналізатор, щодо закупівлі карток для проведення подальших досліджень.

Назріла необхідність дооснастити цю лабораторію двома новими автоклавами, сухожаровою шафою, іономіром та іншим.

У лабораторії досліджень інфекційних хвороб протягом 2009-2010 навчального року були проведені такі дослідження:

1. Біохімічні: AST – 30; ALT – 30; білірубін – 30; загальний білок – 60; лужна фосфатаза – 130; тимолова проба – 30; г-глутамін-транспептидаза – 60.

2. імуно-ферментні аналізи: виявлення антитіл до гепатиту В – 150, до гепатиту

С-150, CD141-протеїну (тромбомодуліну) – 56, фактор В лебрандта – 47, визначення вільного зв'язаного оксипроліну – 131, визначення антитіл до румалону – 131.

3. імунологічні дослідження: лімфоцити – 78, лізоцим – 112, IgA – 112, IgM – 112, IgG – 112, Ц К – 112, MCM – 275, криоглобуліни – 155.

Для проведення цих досліджень лабораторія оснащена сучасною апаратурою: аналізатор імуноферментний фотоелектричний А Ф-Ц-01С, імуноферментний аналізатор «Sunraise» з програмою Magellan-4, спектрофотометр СФ-26, КФК-2-УХЛ-4.2, іономір універсальний ЕВ-74, центрифуги, термостати, аквадисцилятор ДЕ-4.2, ваги (аптечна, торсійна, електронна) та іншою вимірювальною апаратурою.

Крім того, в лабораторії забезпечується виконання фрагментів 3 докторських та 2 кандидатських дисертацій, а також науково-дослідної теми кафедри.

2009-2010 н.р. наукову роботу співробітники інституту морфології виконували на базі морфологічної лабораторії. Ця лабораторія проводить досить широкий спектр морфологічних досліджень, має одне з найдороговартісних обладнань, але до цього часу не акредитована. Завідувачу лабораторії необхідно підготувати відповідні документи для акредитації даної лабораторії в цьому начальному році.

Лабораторія має: морфогістохімічну, електронномікроскопічну, морфометричну і спектрофотометричну кімнати, в яких розміщено два електронних мікроскопи, ультрамікромом, мікромом – криостат, мікромомі, сучасні мікроскопи з відеосистемами і програмним забезпеченням, апарат для залівки тканин, термостати, ваги та інше обладнання.

У звітному році проведений ремонт і модернізацію атомно-адсорбційного спектрофотометра, що містить комп'ютерне програмне управління приладом і автоматичну реєстрацію результатів дослідження (вартість проведених робіт – 42 тис. грн.). Під цей прилад проведений ремонт і обладнане спеціальне приміщення з витяжною системою, муфельними пічками. Це дозволяє проводити вивчення вмісту макро- і мікроелементів у тканинах, тому необхідно відпрацювати відповідні методики досліджень.

Придбана нова цифрова система виводу зображення SEO-SKAN-2 для електронного мікроскопа високої роздільної здатності (вартість – 34 тис.грн.), яка дозволяє значно покращити якість досліджень і документацію матеріалу, що досліджується.

У лабораторії виконується – 1 докторська і 8 кандидатських дисертацій, 2 планових міжкафедральних НДР.

Перспективною виглядає співпраця цієї лабораторії з Державним патологоанатомічним центром України (м. Хмельницький), в якому освоєні нові гістохімічні методики: імпрегнації сріблом для виявлення ретикулярних і незрілих колагенових волокон, визначення ксиліх і нейтральних мукополісахаридів методом Шиффа, трьохкольоровий метод Пікро-Маллорі для структур сполучної тканини та імуногістохімічні методики: визначення Т і В лімфоцитів (CD3, CD4, CD8, CD20, CD68, CD45), макрофагів, апоптозу та мітотичного поділу. Принагідно зазначити, що

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

працівники кафедри патоморфології володіють методиками імуногістохімічного визначення гормон-залежних пухлин молочної залози, морфометрією диспластичних процесів в молочній залозі та шийки матки. Тому ці вміння і знання можна використати при плануванні нових та перспективних напрямків досліджень по темі лікування пухлин моноклональними антитілами.

Водночас хочу підкреслити, що загальним недоліком в роботі цієї та лабораторії інфекційних хвороб останніми роками є відсутність виконання ними НДР з бюджетним, грантовим фінансуванням або госпдоговірних наукових тем.

Іншою суттєвою проблемою в роботі наукових лабораторій є недостатнє забезпечення їх реактивами і витратними матеріалами, яка виникла не через недостатнє фінансування, а внаслідок неефективного планування науковим відділом необхідних закупівель. Одним з шляхів для вирішення цього питання є планування та виконання співробітниками лабораторій госпдоговірних тем або грантових робіт.

2010 року університет отримав реальну можливість долучитися до виконання певних міжнародних наукових проєктів, а саме: «Лікування раку за допомогою протипухлинних аутологічних вакцин на основі гібридних клітин дендритом», «Підвищення ефективності цитостатичного впливу хіміопрепаратів при експериментальній карциномі молочної залози», «Двоїста роль макрофагів в імунному захисті від пухлин і регенерації тканин» спільно з Інститутом онкології Клемсона (США) та Грінвільською шпитальною системою. Неабиякої ваги має виконання в нашому університеті проєкту в галузі телемедицини. Водночас науковий відділ не проконтролював цієї роботи і не зніціював діяльності відповідних робочих груп. У жовтні 2010 р. вже запланована зустріч з американськими партнерами з вищезазначених проєктів, виконання яких наразі може бути зірваним. Тому пропоную науковому відділу відновити ці перспективні дослідження.

Важливим розділом наукової роботи є винахідницька діяльність. Упродовж 2009/2010 навчального року до патентного відомства України подано 42 заявки на винаходи (корисні моделі): 12 – за осінній семестр та 30 – за весняний. За рік отримано 46 охоронних документи (36 патент і 10 позитивних рішень).

Серед особливо перспективних нових технічних рішень, представлених до Укрпатенту, слід назвати розроблення і клінічне застосування біоімплантату з ксеногенного матеріалу (рогівка свині) для лікувальної кератопластики. Розробка виконана спільно з Інститутом очних хвороб імені В.П. Філатова (Одеса).

Важливими слід визнати винаходи, що стосуються розроблення експериментально-теоретичного підґрунтя нових перспективних технологій, а саме способи кристалізації мікроорганізмів, моделювання взаємодії живих клітинних структур із волокнами біополімерної природи та методика визначення наночастинок у повітрі.

Схвальним треба визнати зростання винахідницького потенціалу стоматологічного факультету, науковці якого створили інноваційно спрямовані винаходи в зубопротезувальній сфері.

До інноваційно спроможних можуть бути віднесені також такі оригінальні рішення, як спосіб визначення біоенергетичної характеристики клітинної реактивності, попередження гепатопротекторної дії парацетамолу, антиоксидантної терапії при гепатиті, панкреатиті, корекції мембранопротекторної спроможності лімфи тощо. Остання розробка також виконана у творчій співпраці з іншими науковими закладами України, зокрема, з науковцями Ужгородського державного університету.

Минулого навчального року подано і впроваджено в клінічну практику 17 раціоналізаторських пропозицій.

Працівники відділу науково-медичної інформації надавали постійну допомогу з оформлення документації та проведення інформаційного пошуку, з оформлення іншої необхідної документації з планування докторських і кандидатських робіт.

Відділ разом з бібліотекою університету систематично проводять дні науково-медичної інформації, на яких науковці мають можливість ознайомитися з джерелами періодичних наукових видань та основними науковими досягненнями в різних галузях медичної науки і практики. 2009-2010 навчального року проведено 9 днів інформації, на яких для 717 користувачів було надано 402 одиниці інформації. Найбільш активну участь у проведенні днів інформації взяла кафедра: пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії, патологічної фізіології, внутрішньої медицини, акушерства та гінекології, нормальної фізіології, педіатрії, стоматології, анатомії людини, загальної та оперативної хірургії з топографічною анатомією, травматологією та ортопедією, фармакогнозії з медичною ботанікою, медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології, хірургії з урологією, анестезіологією та малоінвазивними ендоскопічними технологіями, гістології та ембріології, інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами.

Співробітники відділу постійно надають консультативну допомогу молодим науковцям у проведенні медико-статистичної обробки результатів досліджень. З метою підвищення науково-організаційного рівня молодих вчених було проведено дводенний семінар-лекторій. Особливо плідними виявилися семінарські заняття з питань застосування методів медичної статистики в наукових дослідженнях з використанням новітніх програм (SPSS 10.1, Statistica 6.0, Нейронні сітки) для математично-статистичної обробки даних. Крім того, відділом НМІ та патентно ліцензійної роботи була підготовлена інформація з наведеного кола організаційних питань з представленням її в університетській мережі Інтра-нет.

За звітний період було створено електронний каталог періодичних видань, які надходять до бібліотеки університету, і внесено 8572 джерел інформації. Наразі в тематичних каталогах ВНМІ зберігаються 35095 джерел інформації.

Найбільшу зацікавленість щодо джерел інформації виявлено до журналів хірургічного і терапевтичного профілів, зокрема гематології, фармації, педіатрії, акушерства та гінекології, а також фізіологічного і морфологічного спрямувань.

МЕТРОЛОГІЧНА СЛУЖБА

Основним завданням метрологічної служби (МС) є забезпечення єдності вимірювань в університеті, здійснення метрологічного контролю і нагляду за діяльністю всіх підрозділів університету з метою якісного проведення НДР та одержання достовірних результатів наукових досліджень. З цією метою метрологічна служба здійснює:

- проведення профілактичних оглядів засобів вимірювальної техніки (ЗВТ), засобів випробування та контролю, перевірка їх технічного стану, умов експлуатації, зберігання та наявності і повноти обліку;

- організацію своєчасної повірки та атестації ЗВТ;

- проведення метрологічної експертизи матеріалів планування науково-дослідних та дисертаційних робіт;

- проведення метрологічної експертизи та нормоконтролю матеріалів науково-дослідних робіт, звітів про НДР, дисертацій, підручників, монографій, наукових статей та інших документів.

Діяльність МС проводиться згідно затвердженого плану роботи, річних графіків повірки ЗВТ, які погоджені з ДП «Тернопільстандартметрологія». У МС є повний облік ЗВТ та обладнання в підрозділах університету.

При виконанні НДР і в лікувальному процесі в університеті використовують понад 200 методик різноманітних вимірювань (МВВ) при експериментальних, клінічних та інших наукових дослідженнях. Для їх забезпечення, а також в навчальному процесі, використовують майже 2,6 тис. ЗВТ, випробування та контролю, з яких 776 – для наукових досліджень і в лікувальному процесі (станом на 01.01.10 р.) (див. табл. 1).

Терміни повірки ЗВТ за навчальний період 2009-2010 р. дотримані, всі заплановані ЗВТ – повірені. Загальна сума вартості повірки складає 16 735 грн.

Метрологічна служба університету створила банк даних ЗВТ, які використовують при виконанні планових науково-дослідних і дисертаційних робіт. Проведений аналіз щорічної звірки використання наукового обладнання дозволив зробити такі висновки:

- наукові дослідження за основною тематикою здебільшого забезпечені обладнанням та приладами, хоча ресурс їх роботи давно вийшов;

- засоби вимірювальної техніки та випробувальне обладнання, що використовується при наукових дослідженнях, забезпечено метрологічним наглядом та контролем. Затверджені переліки та графіки повірки, терміни дотримуються;

- технічне обслуговування та ремонт обладнання та приладів проводить інженерна служба університету, що значно

здешевлює їх експлуатацію. Угод на обслуговування апаратури з іншими організаціями немає;

- атестовані наукові лабораторії потребують оновлення сучасним обладнанням та реактивами;

Базою для виконання функцій ГОМС МОЗ ТДМУ є метрологічна служба університету.

Відповідно до галузі атестації ГОМС МОЗ ТДМУ розпочала свою діяльність:

- зібрана інформація із закладів, закріплених за ГОМС МОЗ ТДМУ;

- створена експертна комісія з організації та проведення атестації вимірювальних лабораторій;

- розроблена програма перевірки відповідності науково-дослідних лабораторій критеріям атестації, установленим щодо робіт з проведення вимірювань у сфері поширення державного метрологічного нагляду;

- розроблені форми актів та протоколів за результатами атестації науково-дослідних лабораторій;

- розроблені форми звітної облікової документації (робочі журнали, журнали реєстрації, протоколювання та ін.);

- у стадії завершення розроблення програми розвитку забезпечення єдності вимірювань в установах та закладах, які підпорядковані ГОМС та формування переліку науково-дослідних лабораторій цих закладів;

- розробляється кошторис вартості надання платних метрологічних послуг з атестації вимірювальних лабораторій організацій іншого підпорядкування.

Проведена атестація вимірювальних лабораторій НДІ генетичних та імунологічних основ розвитку патології й фармакогенетики Української медичної стоматологічної академії, м. Полтава, науково-дослідної клініко-діагностичної лабораторії, науково-дослідної лабораторії функціональної морфології та генетики розвитку Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

ВІВАРІЙ

Важливим науково-виробничим підрозділом університету є віварій, де утримуються лабораторні тварини, відтворюється їх поголів'я. Зазначу, що саме приміщення віварію і умови утримання тварин відповідають вимогам Держстандарту та біоетики.

Протягом навчального року вирощували та утримували лабораторні тварини і свині в'єтнамської породи.

З першого вересня 2009р. до 30 червня 2010р. у віварію утримувалося білих шурів – 2915 гол.; білих мишей – 130 гол.; морських свинок – 75 гол.; свиней в'єтнамських – 127 гол.

Для наукових досліджень використано шурів білих – 2272 гол.; мишей білих – 22 гол.; морських свинок – 20 гол.

Таблиця 1.

Засоби вимірювальної техніки загального призначення (ЗВТЗП), засобів вимірювальної техніки медичного призначення (ЗВТМП), засобів випробування та контролю	Кількість, шт
ЗВТ, що належать університету	2587
в т. ч. - в експлуатації	2536
з них: для НДР і лікувального процесу	776
для обліку і розрахунків, ТБ	234
навчальні	1488
індикаторні	38
тимчасово не використовуються	51
в т. ч. потребують ремонту	19
підготовлено до списання	14

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009-2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

Зараз в наукових експериментах та при проведенні практичних занять здебільшого використовують спеціальні породи свиней. Так, минулого навчального року з цією метою отримано від НОК «Червона калина» – 174 голови в'єтнамських свиней та 28 голів поросят Миргородської породи. Для навчальних операцій з лікарями-курсантами з циклу тематичного вдосконалення «Лапароскопічні технології» використано 56 голів свиней.

Концентрованими та соковитими кормами поголів'я лабораторних тварин забезпечується повністю. Затрати на корми за минулий рік становлять 14 370 грн.

Важливим і перспективним підрозділом роботи віварію є організація на його базі з січня 2007 року курсів тематичного вдосконалення «Лапароскопічні та інші малоінвазивні технології в хірургії», а з січня 2009 року – «Лапароскопічні та інші малоінвазивні технології в хірургії та гінекології» та «Лапароскопічні та інші малоінвазивні технології в хірургії та урології».

2007-2010 рр. на курсах тематичного вдосконалення «Лапароскопічні та інші малоінвазивні технології в хірургії та гінекології» пройшли навчання 205 лікарів-курсантів (див. табл. 1).

Всього за період існування курсів тематичного вдосконалення посвідчення отримали 297 лікарів, серед яких: 130 – хірурги, 83 – гінекологи, 64 – урологи, 20 – онкологи (див. табл. 2).

Таблиця 1. Кількість курсантів, які навчалися малоінвазивних технологій в хірургії та гінекології

Навчальний рік	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Кількість лікарів-курсантів	36	64	70	83
Всього	205			

Таблиця 2. Навчальні операції.

Навчальний рік	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Кількість операцій	26	101	192	196
Всього операцій	515			

З вересня 2009 р. до липня 2010 р. виконано 196 навчальних операцій, серед яких: лапароскопічні холецистектомії, спленектомії, туб- та аднексектомії, нефректомії.

СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

Координує роботу студентського наукового товариства рада СНТ, до складу якої ввійшло 13 студентів, активних науковців. Головою ради СНТ є асистент кафедри внутрішньої медицини Мазур Л.П. Робота ради студентського наукового товариства ґрунтується на координуванні діяльності студентських наукових гуртків та роботи студентів-учасників наукових програм при організації науково-дослідницької роботи.

Минулого навчального року в студентських наукових гуртках займалися 251 студент медичного факультету, 20 – фармацевтичного, 16 – стоматологічного та 4 – факультету іноземних студентів.

Студентські наукові гуртки зареєстровані на всіх кафедрах ТДМУ.

Проводиться наукова робота зі студентами на кафедрах н.фізіології, хірургії з урологією та анестезіологією, акушерства та гінекології, внутрішньої медицини, педіатрії, загальної хірургії, інфекційних хвороб, оториноларингології з офтальмологією та нейрохірургією, фармакогнозії.

З лютого 2007 року для оптимізації сту-

дентської наукової роботи в університеті діють програми. 2009-2010 н.р. в них взяли участь: «Студентська наука і професійне навчання» – 106 студентів (медичний – 76, стоматологічний – 3, фармацевтичний – 25, іноземний – 2). «Студент майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» – 12 студентів, всі вони з медичного факультету. На жаль, в цій програмі не беруть участі студенти інших факультетів, що ускладнює надання рекомендацій СНТ для подальшої наукової роботи.

Результати роботи, проведеної студентами-учасниками наукових програм протягом року, висвітлювалися у звітах кафедр або підтверджувалися участю в конференціях.

Згідно з поданою у звітах інформацією, студенти-учасники програм брали участь в обходах професорів (133), асистували на операціях (41), проводили обстеження хворих (1211), опрацювали карти стаціонарних хворих (410), проводили експерименти на тваринах (26), бактеріальні посіви біологічного матеріалу (82).

Для заохочення студентів до участі в програмах з ними проводили співбесіди на кафедрах; запропоновано брати участь у конференціях в ТДМУ, Україні та за кордоном з усними доповідями (з винесенням на самоопрацювання занять). Повідомлення про конференції та курси надсилаються безпосередньо на телефони учасників програм.

Але під час впровадження програм виявлені наступні проблеми: є студенти, які наприкінці навчального року не подали звітів та не опублікували тезисних робіт – тобто, немає підтвердження їхньої роботи протягом року. В програмах переважно беруть участь студенти випускних курсів і лише невелика кількість студентів молодших курсів.

Найбільш активно беруть участь у роботі студентських наукових програм викладачі таких кафедр: хірургії з урологією та анестезіологією, акушерства та гінекології, внутрішньої медицини, педіатрії, загальної хірургії, інфекційних хвороб, оториноларингології з офтальмологією та нейрохірургією, фармакогнозії.

Не зареєстровано студентів-учасників наукових програм (2009-2010 н.р.) на кафедрах: анатомії людини, медицини катастроф, поліклінічної справи, ортопедичної стоматології та хірургічної стоматології.

Студенти ТДМУ подали до друку 1 журнальну статтю (студентка 6 курсу Лотоцька С., кафедра загальної гігієни), 175 тезисних робіт на конференції в Україні та за кордоном (учасники програм – 68), презентовано 93 усних виступи (з них – учасниками програм є 58).

Наукові роботи студентів ТДМУ були оприлюднені на форумах у м.Варшаві (Волошин С., медичний факультет), м.Чернівцях (Горин Р., Дацко І., стомато-

логічний факультет, отримали дипломи 3 ступеня), м.Запоріжжі (Калатай Н., медичний факультет, диплом за кращу наукову доповідь), м.Сімферополі (Клигач Ю., Дацко І., Горин Р., стоматологічний факультет, отримали дипломи за кращі наукові доповіді).

2009-2010 н.р. до участі в II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт подано 10 наукових праць. Переможцями стали: Лотоцька С. (медичний факультет) – II місце, Герасимюк М. (медичний факультет) – III місце, Похила Х. (медичний факультет) – III місце, Дацко І. (стоматологічний факультет) – III місце.

Делегація у складі 5 осіб – членів ради СНТ взяла участь у роботі III Всеукраїнського з'їзду представників СНТ ВМНЗ України, який відбувся 13-14 травня у м.Запоріжжі.

Рада студентського наукового товариства продовжує активну роботу з розширення зв'язків зі студентськими науковими товариствами інших ВНЗ України і зарубіжжя, зокрема Польщі, Білорусі, Росії, Казахстану.

13-15 квітня 2010 року в нашому університеті проведено XIV Міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених. Для публікації в збірнику тез XIV Конгресу студентів і молодих вчених (2010 рік) подано 605 робіт (2009 р. – 500 тез). З них – з України 339, із закордону – 11 робіт, з ТДМУ – 255 робіт. Студенти підготували 151 тезисну роботу. Дипломи отримали 17 студентів ТДМУ, з них 10 – учасники студентських наукових програм. Загалом більшість студентів-учасників студентських наукових програм мали усні доповіді (44 доповіді).

Уже третій рік на базі веб-порталу університету проводиться Інтернет-конференція студентів, на яку подано 17 робіт практичного та 5 – теоретичного спрямування. На форумі проведено обговорення поданих тезів. Ця конференція постійно діюча, однак є необхідність активізувати її роботу.

У травні 2010 р. проведено засідання ради СНТ та студради щодо надання рекомендацій для навчання в магістратурі, де зверталася увага, крім успішності студентів, і на наукову діяльність та участь в студентських наукових програмах. Рекомендацію отримали 12 студентів медичного та 12 – фармацевтичного факультетів.

Діяльність відділу організації наукових форумів

За звітний період 2009-10 навчального року відділ форумів взяв участь в організації та проведенні 24 науково-практичної й навчальних конференцій. Серед них – 8 конференцій Всеукраїнського значення, інші – регіональні. Три конференції проведено за участю представників МОЗ України та три – з міжнародною участю. Всього у конференціях взяло участь майже 1400 осіб, серед яких близько 36 делегатів – представники країн далекого та ближнього зарубіжжя: Польщі, США, Росії, Білорусі, Казахстану та Узбекистану. Матеріали кожної конференції видані у вигляді тематичних збірників.

На кожній з конференцій презентовано видавництво «Укрмедкнига». За даними видавництва, під час конференцій торік на виставці цього підрозділу реалізовано своєї продукції на майже 14 500 грн. Зі складу видавництва видано інформаційної літератури організаторам кон-

ференцій на суму понад 80 000 грн. (Для порівняння: 2008 року було видано літератури лише на 8000 грн.)

2009 року під час конференцій за проживання в готелі «Червона калина» отримано додаткових коштів на суму 45 130 грн., у комплексі харчування – на суму 59 480 грн. Послуги видавництва «Укрмедкнига» за друк тез, програм та сертифікатів конференції становили 51 374 грн.

Загалом сума доходів від проведення конференцій склала 264 429 грн.

Навесні цього року у конгрес-центрі НОК «Червона калина» встановлено маршрутизатор Інтернету, що дозволило створити зону WiFi в усіх залах конгрес-центру, що дозволяє увійти в Інтернет через власний ноут- чи нетбук будь-якої хвилини. Такий елемент сучасних інформаційних послуг є надзвичайно доречним як при проведенні конференцій, так і в час дозвілля.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

За 2009-2010 навчальний рік видано 108 одиниць друкованої продукції. Серед них – 6 підручників, 16 навчальних посібників, 4 монографії, 38 номерів наукових журналів і 36 газет, 11 збірників тез наукових конференцій та книги «Брати Горбачевські», «Лікуймо Україну», «Розмаїття культур» та «Університетська лікарня».

Серед видань навчально-наукового характеру варто відзначити посібники з: патоморфології (Боднар Я.Я.), «Основи імунології» (Климнюк С.І., Творко М.С.), «Загальна фармакокінетика» (Кліщ І.М., Самура О.О.), підручники «Основи трансфузіології» (Лучанко П.І., Кліщ О.М.), «Основи апаратного та програмного забезпечення» (Марценюк В.П., Семенець А.В.), «Медична біофізика та медична апаратура» (Марценюк і співавтори).

Виходять з друку посібники «Невідкладне акушерство в алгоритмах і задачах» (Маланчук Л.М., Кучма З.М.) та «Практична хірургія» англійською мовою (Грубник В.В., Ковальчук О.Л.).

Готові до друку 5 збірників рисунків до тестових іспитів для кожного курсу медичного факультету, три підручники англійською мовою. На жаль, Міністерство освіти затримує видачу дозволів до друку.

У видавництві регулярно видаються 11 наукових журналів, 10 з яких рекомендовані ВАК України для публікації наукових робіт.

Водночас, необхідно зазначити, що порівняно з попередніми роками у видавництві значно поменшало рукописів, а видавничі ради проводяться лише 1-2 рази на рік. Тому звертаємо до всіх викладачів університету з наполегливим проханням активізувати написання підручників, посібників і монографій.

У грудні видавництво відновило друкування таблиць на плотері. Усі кафедри здали замовлення на їх виготовлення і на даний час вже видруковано 3040 таблиць (загальний тиражем 5231 примірників).

Видавництво вчасно забезпечує друкованою продукцією та методичними матеріалами всі підрозділи університету. До початку навчального року видали 68 видів матрикулів. А загалом для власних потреб надруковано продукції на 245 941 грн., бібліотеці передано за 10 місяців ц.р. книг на суму 131 468 грн.

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

Видавництво старастся утримувати провідні позиції в Україні з видання і реалізації медичної літератури. За 10 місяців цього року видавництво від реалізації друкованої продукції отримало 784 057 грн. доходу. Загальна сума виданої друкованої продукції видавництвом (разом з літературою для власних потреб і бібліотек), становить 1 млн 161 467 грн.

Є необхідність видання тематичних збірників навчальних таблиць, видрукованих у видавництві «Укрмедкнига».

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

27 клінічних кафедр університету розміщені на базах 17 лікувально-профілактичних закладів обласного та міського підпорядкування. Загальна кількість ліжкового фонду складає 4840 ліжок. 2009-2010 рр. поновлені угоди між ТДМУ, з одного боку, і деякими обласними та міськими лікувальними закладами – з іншого.

Тісна співпраця співробітників клінік з обласним і міським відділами охорони здоров'я дала можливість об'єднати спільні зусилля для розв'язання важливих медичних проблем, які вилилися в обласні медичні програми: «Боротьба з туберкульозом», «Онкологія», «Здоров'я матері та дитини» тощо.

2009-2010 року Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського успішно зреалізував проект, започаткований Міністерством охорони здоров'я України щодо заснування університетської лікарні. Це передбачає створення потужного медичного закладу, де сконцентровані всі ресурси – матеріальні, людські, фінансові – для надання всіх видів медичної допомоги пацієнтам області. Високому науковому потенціалу та досвіду фахівців університету відповідає матеріальна база з сучасним устаткуванням.

У рамках виконання «Програми дій з інтенсифікації співробітництва галузі охорони здоров'я між Німеччиною і Україною» та спільної заяви про співпрацю у цій галузі, яка, зокрема, передбачає відновлення діяльності університетських клінік в Україні, делегація з України, до якої ввійшли й представники ТДМУ, відвідали Німеччину з метою реалізації Програми створення в Україні університетських лікарень. Цей візит підтверджує факт, що створення університетських лікарень в Україні є перспективним.

Необхідність створення університетських лікарень

1. Світова практика показує, що такі лікувально-профілактичні заклади мають суттєві переваги перед звичайними лікарнями за рахунок кращої матеріально-технічної бази та високопрофесійного кадрового складу, що дозволяє надавати ефективну медичну допомогу населенню за всіма медичними спеціальностями.

2. Поєднання в одному медичному закладі лікувально-діагностичного процесу з навчанням та виконанням наукових розробок позитивно відображається на всіх цих складових. Там, де навчають студентів та виконують наукові дослідження, краще діагностують хвороби і лікують пацієнтів.

Створення Тернопільської університетської лікарні. Коопераційна та інтеграційна моделі довели свою ефективність залежно від економічних та соціальних умов країн, у яких вони впроваджені. Враховуючи існуючі особливості організації охорони здоров'я в Україні, в Тер-

нополі доцільно було впровадити коопераційну модель, тобто Тернопільська обласна клінічна комунальна лікарня, яку реорганізували в університетську лікарню, залишається самостійним лікувально-профілактичним закладом, а її відносини з університетом та іншими закладами регулюватимуться угодами.

Створення престижної і потужної університетської лікарні в Тернопільській області є важливим кроком до впровадження страхової медицини в Україні, що дозволить максимально спростити перехід системи охорони здоров'я до нових умов та поліпшити рівень надання спеціалізованої медичної допомоги мешканцям краю.

Етапи створення Тернопільської університетської лікарні:

1. 10 вересня 2009 р. – рішення 25-ї сесії Тернопільської обласної ради «Про пропозиції щодо створення Тернопільської університетської лікарні»;

2. 17 вересня 2009 р. – лист МОЗ України щодо погодження проведення в Тернопільській області експерименту щодо створення Тернопільської університетської лікарні;

3. 2 жовтня 2009 р. – рішення №777 26-ї сесії Тернопільської обласної ради «Про створення Тернопільської університетської лікарні»;

4. 16 грудня 2009 року – розпорядження голови Тернопільської обласної ради № 254 затверджено Статут новоствореної Університетської лікарні.

5. 23 грудня 2009 р. – розпорядження Кабінету Міністрів України № 1571-р. «Питання реалізації пілотного проекту щодо створення лікарні при Тернопільському державному медичному університеті імені І.Я.Горбачевського»

За рахунок фінансування з державного бюджету 2010 року планується закупити обладнання для оснащення університетської лікарні на суму 17 млн. грн., а на два наступних роки – по 10 млн. грн. (всього 37 млн. грн.). Саме така сума передбачена в Розпорядженні Кабінету Міністрів України №1571-р від 23 грудня 2009 р.

Кадрові питання

- Протягом перших трьох років функціонування університетської лікарні запроваджується мораторій на здійснення кадрових змін.

- Протягом цього часу будуть створені умови, що сприятимуть максимальній адаптації працівників до нових вимог, які постануть перед спеціалістами закладу.

- Через три роки з кожним із лікарів університетської лікарні буде укладено угоду, в якій визначатимуться розширені вимоги до них, зокрема необхідність брати участь у наукових розробках, сприяти проведенню навчального процесу. Слід зауважити, що перед лікарями університетської лікарні не буде ставитись завдання обов'язкового захисту дисертацій.

- Університет ініціюватиме зміни до наказу МОЗ України №33 від 23 лютого 2000 року, спрямовані на зменшення навантаження лікарів університетської лікарні на 25% за рахунок розширення їх обов'язків та участі в науковій і навчальній діяльності.

Створюються оптимальні умови для навчального процесу:

- голову наглядової ради обирає вчена рада ТДМУ з числа складу вченої ради відповідно до положення про наглядову

раду (стаття 4.2 Статуту комунального закладу Тернопільської обласної ради «Тернопільська університетська лікарня»);

- до складу правління університетської лікарні входить проректор з науково-педагогічної і лікувальної роботи ТДМУ (з правом вето на питання, що стосуються проведення навчального процесу, наукової та лікувальної роботи працівників ТДМУ в університетській лікарні) (стаття 4.3.1 Статуту).

Перспективи

1. Університетська лікарня має стати найкраще оснащеним спеціалізованим лікувально-профілактичним закладом, оскільки, крім фінансування з обласного бюджету, додатково будуть залучені кошти з державного бюджету, а також кошти університету.

2. У цьому закладі надаватиметься високоякісна планова та ургентна спеціалізована медична допомога населенню на найсучаснішому науково-практичному рівні.

3. Університетська лікарня буде готова до конкуренції, яка неодмінно виникне із впровадженням страхової медицини.

4. За рахунок залучення лікарів до проведення навчального процесу та виконання наукових розробок забезпечується регулярне підвищення кваліфікації кадрів.

5. До співпраці з університетською лікарнею можуть залучатися інші лікувально-профілактичні заклади міста й області.

Недобудований корпус на вулиці Пирогова, 16а плануємо, згідно з рішенням комісії Тернопільської обласної ради, з'єднати переходом з інфекційним відділенням і створити сучасну інфекційну лікарню, яка може бути як окремим підрозділом, так і відділенням університетської лікарні.

Зараз на клінічних кафедрах ТДМУ працює 297 викладачів. З них – 51 % мають «вищу» кваліфікаційну категорію, 14 % – «першу», та 16 % – «другу», 20 % – не мають категорії, це переважно викладачі стоматологічного факультету, які нещодавно закінчили інтернатуру і ще не мають достатнього стажу для отримання категорії.

Загалом працівниками клінічних кафедр за I півріччя 2010 року в поліклініках прийнято 24 тис. 204 хворих, у стаціонарних відділеннях пролікували 5045 пацієнтів, проконсультували понад 32 тис. 497 осіб. У хірургічних клініках виконано 6923 операції.

По суті, всі клінічні кафедри виконали лікувальне навантаження понад 80 % норматива, згідно з вимогами Положення про методику обрахунку лікувального навантаження професорсько-викладацького складу клінічних кафедр Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського.

Професорсько-викладацький склад взяв участь у розробці заходів з боротьби із грипом типу А (H1N1).

У зв'язку з масовими захворюваннями мешканців міста і Тернопільської області на грип та ГРВІ в університеті було створено консультативно-лікувальні бригади в складі висококваліфікованих спеціалістів терапевтичного та педіатричного профілю та закріплено їх за всіма районами Тернопільської області. Ці бригади, починаючи з 28.10.2009 р., терміново виїжджали на відповідні райони області, де знайомилися з епідеміологічною ситуацією

щодо захворюваності дорослих та дітей на ГРВІ, та надавали необхідну консультативно-лікувальну допомогу.

Також були створені бригади з компетентних викладачів університету для обслуговування «гарячої лінії», які надавали консультації населенню з питань лікувально-діагностичної тактики при ГРВІ та грипу.

Окрім цього, були зорганізовані бригади із компетентних викладачів різного профілю, які постійно надавали спеціалізовану медичну допомогу хворим з ускладненнями ГРВІ та грипу, які були госпіталізовані в медичні заклади міста.

Інформація щодо рівня захворюваності серед викладацького складу регулярно представлялась у відповідні підрозділи МОЗ України.

У Тернопільському медичному університеті 17.11.2009 року розпочала роботу лабораторія полімеразної ланцюгової реакції, за допомогою якої можна діагностувати вірус грипу А/Н1N1.

Це стало можливо завдяки дозвільній Постанові Кабінету Міністрів України на термінову закупівлю обладнання в одного постачальника без проведення тендеру. Потужність лабораторії – 140 вірусологічних обстежень на день.

Лабораторне устаткування було терміново придбано за кошти університету у зв'язку з епідемією ГРВІ і грипу у жовтні-листопаді, коли виникла необхідність визначення збудників хвороб та ідентифікації грипу типу А/Н1N1. Вартість устаткування – 650 тис. грн.

Нині між медуніверситетом, обласною СЕС і Тернопільською міською СЕС підписано тристоронній договір про співпрацю. Наявність такої лабораторії надає можливість проводити щоденний моніторинг інфекцій, які реєструються в лікувально-профілактичних установах Тернополя та області, а також службою «швидкої допомоги».

Витрати на проведення досліджень університет взяв на себе. Їхня щоденна вартість становить майже 8 тис. грн. Крім того, створено місячний недоторканий запас тест-систем на випадок спалаху епідемії грипу, вартість якого – понад 300 тис. грн.

Зразки, взяті від пацієнтів, санепідемстанції направляють в університетську лабораторію, а результати досліджень передають до обласної чи міської санепідемстанції. Університет має право використовувати отримані результати винятково для наукових досліджень.

Після стажування у відділі респіраторних та інших вірусних інфекцій Інституту епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л. В. Громашевського три фахівці Тернопільського державного медичного університету отримали сертифікати на проведення вірусологічних досліджень. Також заплановане стажування тернопільських фахівців у Відні, Празі та Москві.

З 7 до 11 грудня минулого року делегація викладачів нашого університету у складі член-кор. АМН України, проф. М.А. Андрейчина, зав. кафедри медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології, проф. С.І. Климнюка, зав. лабораторії мікробіологічних та паразитологічних досліджень, доц. О.В. Покришко та зав. міжкафедральної науково-клінічної лабораторії О.В. Лазарчука побувала у Москві. Вона ознайомила з роботою

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

державної установи науки Центрально-го науково-дослідного інституту епідеміології Росспоживнагляду, науково-виробничої лабораторії з розробки й виробництва препаратів для діагностики інфекційних захворювань людини і тварин «Інтерлабсервіс» та Московського науково-дослідного інституту епідеміології й мікробіології ім. Г.Н.Габричевського.

Під час робочої поїздки відбулася зустріч із директором ФДУН ЦНДІЕ, академіком РАМН, д. мед. н., проф., лауреатом Державної премії та премій уряду Російської Федерації в галузі науки і техніки, іменних премій АМН СРСР і РАМН В.І.Покровським.

Проф. М.А. Андрейчин також мав зустріч із заступником директора ФДУН ЦНДІЕ з науково-клінічної роботи, академіком РАМН, доктором меднаук, проф., лауреатом Державної премії та премії уряду Російської Федерації в галузі науки і техніки, головним інфекціоністом Росії В.В.Малеєвим. Вони обмінялися інформацією щодо роботи Асоціації інфекціоністів України та науково-дослідного Товариства інфекціоністів Російської Федерації.

Студентам та співробітникам ТДМУ, бажаючи визначити напруженість специфічного імунітету проти вірусів сезонного і пандемічного грипу, була надана така можливість у лабораторії МНКЛ ТДМУ після отримання специфічних тест-систем. Всім бажаючим щепитися від сезонного грипу надано можливість зареєструватися в здоров'язбірці ТДМУ.

Проводиться аналіз захворюваності серед працівників і студентів, здійснюється їх безкоштовне обстеження та лікування.

З 10 до 17 січня 2010 р. під час стажування у лабораторіях Віденської університетської лікарні наша делегація ознайомилася з роботою та оснащенням лабораторій університетської лікарні Віденського медичного університету.

З 5 до 12 квітня 2010 р. делегація викладацького складу ознайомилася з роботою та принципами організації клінічної, біохімічної, вірусологічної, бактеріологічної та паразитологічної лабораторії, вивчили досвід моніторингу вірусних, інфекційних, респіраторних захворювань та їх ранньої діагностики в лабораторних відділеннях клініки І медичного факультету Карлового університету (Прага, Чехія).

Члени делегації ознайомилися з виконанням досліджень на сучасних тест-системах для молекулярної діагностики інфекційних захворювань, з передовими технологіями сучасної діагностики інфекційних захворювань методом полімеразно-ланцюгової реакції та організацією роботи лабораторних відділень клініки університету.

За ініціативи ректора нашого університету вперше в Україні були створені навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги (НПЦМСД).

Навчально-практичний центр первинної медико-санітарної допомоги при Добриводській амбулаторії загальної практики-сімейної медицини, у селі Зарубинці Збарзького району прийняв 176 пацієнтів, проліковано на дому – 85, оглянуто 224 сім'ї, взято на диспансерний облік 107 хворих, заповнено 440 амбулаторних карт, проведено 73 ін'єкції, 2 інфузії, 12 ЕКГ, 9 перев'язок.

У грудні 2009 року розпочав роботу навчально-практичний центр первинної

медико-санітарної допомоги в селі Гнилиці Підволочиського району, де студенти проходять практичне навчання в умовах сільської місцевості. Прийнято 134 хворих, проліковано на дому – 121, оглянуто сімей – 160, взято на диспансерний облік 95 хворих, заповнено амбулаторних карт 297, проведено 183 ін'єкції, інфузій – 6, перев'язок – 15.

Медики фельдшерсько-акушерського пункту села Гнилиці, що в Підволочиському районі, свою працю в новому році розпочали у щойно відремонтованому приміщенні. Оновлену будівлю відкрили урочисто.

Цікаво, що відтепер цей навчально-практичний центр первинної медико-санітарної допомоги стане ще й своєрідною базою для практичних навичок студентів старших курсів Тернопільського державного медичного університету ім. Івана Горбачевського. Адже у цьому ВНЗ ввели у програму навчання з фельдшерсько-акушерського курсу. Власне, ТДМУ разом з проектом ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» долучилися до ремонту медзакладу у Гнилицях. Більше того, університет подбав і про приміщення для тимчасового проживання студентів.

У Гнилицях ВНЗ береться за втілення ще й другого проекту. Йдеться про створення закладу з догляду за людьми похилого віку. Для цього орендуватиме два приміщення, в яких надаватимуть амбулаторну медичну допомогу та зорганізують харчоблок. Сюди медуніверситет власним автотранспортом привозитиме 15 стареньких мешканців села. Упродовж цілого дня тут вони будуть під опікою, а ввечері їх знову доправлятимуть до рідних осель. Функції медичного працівника в закладі виконуватимуть студенти. Активно будуть використовуватися волонтери з числа жителів села.

У перспективі – створення навчально-практичних центрів первинної медико-санітарної допомоги в селах Кокосинці, Увиста Гусятинського району та с.Говилів Тернопільського району.

Розроблена регіональна навчально-інноваційна програма «Телемедична система ЕКГ-моніторингу на основі GSM-зв'язку Тернопільської університетської лікарні із медичними закладами первинної медико-санітарної допомоги та швидкою медичною допомогою». Новітня форма реального практичного навчання студентів шостого курсу медичного факультету та лікарів-інтернів у новостворених навчально-практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги вимагає створення телемедичної системи ЕКГ-моніторингу на основі GSM-зв'язку з Тернопільською університетською лікарнею. Така система створюється на виконання наказу МОЗ України № 261 від 26.03.2010 р. «Про впровадження телемедичної системи охорони здоров'я». На кафедрі нормальної фізіології буде покладене завдання підготовки по роботі з телемедичною системою ЕКГ-моніторингу на основі GSM-зв'язку студентів, які будуть їхати для роботи в навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги. Кафедра видаватиме відповідні посвідчення про готовність до роботи в такій системі.

При медичному університеті успішно функціонує консультативно-лікувальний центр. В ньому за перше півріччя 2010

року проконсультовано 1368 пацієнтів (1005 платних, 363 безкоштовно – студентів та співробітників ТДМУ), відбулося 4305 відвідувань (платних – 3541; безкоштовних – 764). У лабораторному відділенні виконано 20009 клінічних, біохімічних, імунологічних та імуноферментних досліджень (платних аналізів – 5748, безкоштовних – 14261, на наукові розробки). Силами професорсько-викладацького складу проводяться щорічні профілактичні огляди студентів та співробітників університету. Зароблено коштів – 379 339 грн.

На базі консультативно-лікувального центру розгорнута стоматологічна поліклініка, оснащена сучасним обладнанням, в якій викладачі стоматологічних кафедр надають терапевтичну, хірургічну та ортодонтичну допомогу мешканцям міста та області. Зараз на цій базі налагоджується робота зуботехнічної та імплантологічної лабораторій.

В університеті 2009-2010 н.р. продовжував працювати волонтерський рух, в якому виявили бажання брати участь 118 студентів. Всі студенти-волонтери отримали пам'ятки та волонтерські посвідчення. Під їх опікою перебувало 63 непрацездатних осіб м. Тернополя, серед яких переважно були люди з патологією опорно-рухового апарату. Робота волонтерів полягала у наданні медичної допомоги (вимірювання артеріального тиску, консультації з дільничним лікарем), у придбанні ліків, продуктів харчування, моральної підтримки тощо.

Також на клінічних кафедрах продовжують виконуватись 13 багатоцентричних плацебоконтрольованих сліпих клінічних досліджень (трайлів).

ВИХОВНА РОБОТА

Національно-патріотична та виховна робота є одним із важливих чинників формування громадянина – представника еліти нації, якими, на нашу думку, повинні ставати випускники нашого університету як одного з найпрестижніших вищих навчальних закладів України. Тому в навчальний процес університету органічно вплелася виховна, культурна, мистецька, правознавча, патріотична робота, напрямки якої розкриває «Концепція виховної роботи ТДМУ ім. І.Я.Горбачевського».

Першим з таких напрямків є патріотичне виховання, в якому велику роль відіграє ознайомлення студентів із звичаями, традиціями, пам'ятками культури рідного краю, звернення до історико-культурних цінностей минулого через лекторії, конференції, бесіди, диспути, екскурсії. Навчальний рік розпочався відвідуванням музею-садиби І.Я. Горбачевського в селі Зарубинці. Кафедри провели десятки тематичних екскурсій замками Тернопільщини та Львівщини, екскурсії у Тернопільський краєзнавчий музей, години взаємної інформації «Знайомство з близька» (про видатних осіб та історико-культурні цінності місцевості, з якої приїхали студенти).

Кафедри провели екскурсії в музеї політв'язнів, перегляди фільмів «Нескорений» і «Цей страшний 33-й рік», які надала громадська організація «Пласт». Крім того, студенти взяли участь у загальноміському заході «Коли ви вмирали, вам сурми не грали» (до Покрови – 14 жовтня), свічкової ходи (до Дня пам'яті жертв Голодомору).

З національно-патріотичною тісно пов'язана правознавча робота. Їй активно

сприяє правова комісія та бібліотека університету, де діє змінна виставка літератури і періодики про права й обов'язки громадянина, права й обов'язки студента. На жаль, незважаючи на велику проведenu роботу і на те, що видані накази про заборону тютюнопаління та розпивання спиртних напоїв в гуртожитках університету та біля корпусів, зустрічаються випадки куріння, особливо серед студентів-іноземців. Деканам і заступникам деканів, кураторам, студраді необхідно посилити роботу щодо виконання відповідних наказів.

Активно здійснюється в університеті мистецьке та естетичне виховання. Створений студентський мистецький клуб, працює КВК, гуртки ходинної самодіяльності (танцювальна студія, вокальний ансамбль). На початку навчального року був проведений огляд-конкурс аматорської художньої самодіяльності першокурсників, де виявлено талановиту молодь і залучено до занять у гуртках університету. Проведено вечори відпочинку до українського Дня студента, Міжнародного Дня студента, зустрічі із студентами державного музичного училища ім. С.Крушельницької, лекції-концерти «Струни музики» за участю студентів музичного училища, вечори, присвячені пам'яті Лесі Українки, Лесі Курбаса, студенти та викладачі університету взяли участь в урочистих заходах, приурочених Шевченківським дням.

Учасники команди КВК, солісти-вокалісти і танцювальна студія «Диско» стали лауреатами І, ІІ премій 5-го Всеукраїнського фестивалю художньої самодіяльності вищих медичних навчальних закладів «Ліра Гіппократа», який відбувся у Дубнівському медичному коледжі. Студенти університету беруть активну участь в морально-етичній роботі, акції «Милосердя», яку організовує студентська рада, яка і проводить збір коштів на потреби школи-інтернату для дітей з пониженням слухом, школи для слабозрячих дітей «Біла тростина», участь в акції «Серце до серця».

Члени студради по-новому поглянули на статут студради, переробили його положення на більш дієві і працювали відповідно до нових вимог. Крім акції «Милосердя», вони самостійно організували виставку художніх полотен студентів медуніверситету, виставку поезій студентів І-ІІ курсів.

Працюють члени студради і в гуртожитку, сприяючи дирекції студмістечка у налагодженні порядку та проведенні культурно-виховних і мистецьких заходів. Так, з вересня до березня ц.н.р. разом з кураторами в кафе гуртожитку № 1 і № 2 було проведено «Круглі столи», вечори відпочинку, зустрічі з відомими людьми Тернопільщини, приурочені тижню правових знань, Дню української мови та писемності, Дню Соборності України. У всіх заходах, які проводяться на рівні університету та у гуртожитках, залучені студенти-іноземці.

На виконання вимог Законів України «Про боротьбу з корупцією» та «Про державну службу», Указу Президента України в університеті розроблений та впроваджується план заходів щодо реалізації цих рішень. Відповідно до нього хід та результати вступної компанії систематично висвітлювалися у засобах масової інформації та на стендах, доступних широкій громадськості. Напередодні кожної заліково-екзаменаційної сесії у навчальному закладі проводяться зустрічі деканів

.....ВІД СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ – ДО СЕРПНЕВОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА 2009–2010 НАВЧАЛЬНИЙ РІК І ЗАВДАННЯ НА МАЙБУТНЄ

та заступників зі студентами й професорсько-викладацькими колективами кафедр з метою попередження правопорушень, посадових зловживань. Велике значення у реалізації рішень уряду щодо профілактики правопорушень є впровадження в нашому університеті центру незалежного тестування знань студентів і відмова від перевідних курсових іспитів.

Всі виховні та культурно-масові заходи постійно висвітлюються в газеті «Медична академія».

Останнім часом активізувалася спортивно-масова робота, працюють секції футболу, баскетболу, тенісу, якими опікується старший викладач В.Г.Каліберда.

Масовий спортивно-оздоровчий захід (легкоатлетичний кросс) було проведено 16 квітня на березі Тернопільського ставу. У ньому взяли участь студенти і викладачі університету. Під час проведення акції всім бажаючим вимірювали тиск та антропометричні показники.

Сьогодні хочеться звернутися до всіх завідувачів кафедр, усіх викладачів університету активніше долучатися до проведення зі студентами виховних, культурних та мистецьких заходів. У формуванні професійних морально-етичних поглядів студентів велике значення має вивчення кращих традицій, досвіду вітчизняної та світової медичної науки, діяльності передових вчених і лікарів різних поколінь, їх морально-деонтологічних устоїв. У студентів повинні бути сформовані чіткі уявлення про моральні та аморальні вчинки, гуманізм, милосердя, емпатію.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Фінансування діяльності університету проводиться за двома видами – державне (загальний фонд) та власні надходження (спеціальний фонд). Фінансування з державного бюджету 2009 року та I-му півріччі 2010 року проведено на 100% до затвердженої бюджетної пропозиції. 2009 року з державного бюджету, крім фінансування соціально захищених статей (заробітна плата і нарахування на неї, стипендія, харчування та забезпечення одягом студентів-сиріт, частково оплата комунальних послуг), було виділено 150 тис.грн. на придбання обладнання, 200 тис.грн. на проведення капітального ремонту гуртожитків та 150 тис.грн. на ремонт навчальних корпусів. Всі кошти використано за призначенням.

У зв'язку із підвищенням заробітної плати та здорожчанням тарифів на комунальні послуги мала місце тенденція до збільшення фінансування по загальному фонду: 2007р. – 10 500 300 грн.; 2008р. – 17 025 300 грн.; 2009 р. – 19 367 114 грн.; 2010 р. – 21 481 200 грн.

Основна частина затрат припадає на забезпечення оплати праці працівників університету та розрахунків за комунальні послуги і спожиті енергоносії, які зазнали значних змін в процесі виконання бюджету. Цього року відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» розмір мінімальної заробітної плати змінюватиметься 5 разів, відповідно було переглянуто посадові оклади всіх категорій працюючих з 1 січня, 1 квітня, 1 липня, 1 жовтня, 1 грудня. Підвищення посадових окладів 2010 р. становить з 1 січня на 1,02 %, з 1 квітня – на

1,02 %, з 1 липня – 1,02%, з 1 жовтня – на 1,03 %, з 1 грудня – на 1,02% відповідно Постанов Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток №1 до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. №1298». Станом на 1 січня 2010 року розмір мінімальної зарплати, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» становить 869 грн., на 1 квітня – 884 грн., 1 липня – 888 грн., 1 жовтня – 907 грн., 1 грудня – 922 грн.

Надходження 2009 року за спеціальним фондом склали 40 618,7 тис.грн., у тому числі:

- плата за освітні послуги – 34 978,3 тис.грн.;
- надходження від господарської та виробничої діяльності – 5545,9 тис.грн.;
- надходження від здачі в оренду нерухомого майна – 94,5 тис.грн.

Найбільшу питому вагу в доходах університету складає плата за навчання – 85,4 %. У зв'язку з цим щороку доводиться переглядати вартість навчання студентів, лікарів-курсантів, лікарів-інтернів, аспірантів, клінічних ординаторів. Переглянуто вартість проживання в студентських гуртожитках за собівартістю.

Для досягнення самоокупності комплексу студентського харчування та навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» постійно оновлюється асортимент продукції, переглядається режим роботи цих підрозділів. Проте з 1 вересня 2008 року, відповідно до постанови Кабінету Міністрів за № 1548 та розпорядження обласної адміністрації, запроваджено обмеження щодо встановлення торговельних націнок на продукцію комплексу харчування.

Для забезпечення належних умов навчання та проживання студентів, стійкого фінансового стану університету постійно ведеться робота з вивчення та освоєння можливих додаткових джерел надходження коштів, переглядаються раніше встановлені розміри плати за послуги, але в межах діючих нормативних документів.

АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність підрозділу спрямована на забезпечення навчального, наукового та лікувального процесів, створення належних умов для роботи викладачів, повноцінного навчання та відпочинку студентів через безаварійну експлуатацію будівель, вчасне проведення капітальних і поточних ремонтів приміщень, чіткий рух транспорту та надійну охорону майна.

В університеті зусиллями господарників підтримується належна матеріально-технічна база 18-ти будівель, розташованих в обласному центрі, 14-ти будівель та споруд НОК «Червона калина» у с. Лошнів Тербовлянського району, музею-садиби І.Я.Горбачевського у с. Зарубинці Збараського району, навчально-практичного центру первинної медико-санітарної допомоги у с. Гнилиці Підволочиського району. Навчальні корпуси, гуртожитки та інші споруди, завдяки своєчасному проведеному капітальним та поточним ремонтів, нині є у задовільному та доброму стані.

Працівники адміністративно-господарського підрозділу провели необхідну роботу з підготовки ВНЗ до навчаль-

ного 2009-2010 р.р., забезпечивши надійне функціонування систем забезпечення у зимовий період, згідно з відповідним наказом МОЗ України «Про підготовку установ, закладів та підприємств до роботи в осінньо-зимовий період», а саме:

- проведено поточний ремонт систем теплопостачання, гарячого та холодного водопостачання, каналізації;
- проведено профілактичні ремонтно-огляди системи електропостачання;
- перевірено готовність і робочий стан систем пожежної та охоронної сигналізації;
- приведено в робочий стан котельні університету, повірено прилади обліку енергоносіїв.

Завершено ремонт лекційної аудиторії, умеблювання та оснащення приміщень кафедри нормальної фізіології, що орієнтоване для забезпечення Z-системи навчання. Відремонтовано коридор і частково навчальні кімнати кафедри медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології. Роботи тривають.

У цьому ж корпусі нове комфортне приміщення отримало студентське наукове товариство.

Відремонтовано лівий боковий фасад адміністративного корпусу.

Капітально відремонтовані приміщення курсу фтизіатрії, яке до того ж умеблювано власними силами.

Сучасного вигляду набула лекційна аудиторія кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології, де з початку цього календарного року комфортно читаються лекції.

Додатково нові, облаштовані приміщення та належне оснащення отримала кафедра терапевтичної та дитячої стоматології.

Поточні ремонти разом з належним умеблюванням проведено на усіх новостворених чотирьох англомовних кафедрах.

Відремонтовано навчальні кімнати кафедри педіатрії з дитячою хірургією.

Проведено капітальний ремонт плоскої покрівлі конгрес-центру НОК «Червона калина» та ремонт із заміною покрівлі на металочерепицю дахів готелю та профілакторію.

У с. Гнилиці Підволочиського району на орендованих, відремонтованих площах місцевого ФАПу облаштовано кабінети прийому хворих та побутові кімнати для студентів навчально-практичного центру первинної медико-санітарної допомоги. Зроблено нами все – починаючи з покрівлі з металопрофілю, закінчуючи умеблюванням і оснащенням. Такий же навчально-практичний центр первинної медико-санітарної допомоги облаштовано у вільних приміщеннях музею-садиби І.Я.Горбачевського у с. Зарубинці Збараського району. Навчальні центри активно працюють, приносячи користь як місцевим жителям, так і студентам. У планах на майбутнє – відкрити такі ж навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги у селах Кокосинці та Увисла Гусятинського району.

Під постійним контролем працівників господарського підрозділу є заходи із зменшення витрат енергопостачання корпусів та гуртожитків університету. З метою забезпечення енергозбереження і дотримання протипожежної безпеки, особливо у зимовий період, жорстко кон-

тролюється порядок користування електроприладами в гуртожитках, де визначальним є максимально допустима сумарна потужність електроприладів у кімнаті, яка не повинна перевищувати 1,5 кВт. Проводиться необхідна роз'яснювальна робота. Протягом року регулярно відбуваються рейди-перевірки стану дотримання протипожежної безпеки, оформлення необхідних дозволів і журналів обліку електроприладів у гуртожитках університету.

Розроблено проектну документацію, що подана зараз на засідання виконкому міськради, на добудову 2-го поверху університетської бібліотеки.

Розроблено також проектну документацію на реконструкцію та оздоблення фасаду навчального корпусу №5, ННІ медико-біологічних проблем.

На завершених етапах проектування навчально-практичного центру з догляду і реабілітації людей похилого віку, який університет створить у с. Гнилиці Підволочиського району.

Потребує вирішення питання опалення гуртожитків № 3,4 і корпусу ННІ медсестринства, оскільки термін і можливість експлуатації власної котельні, по суті, вичерпані. Наразі готові пропозиції технічного вирішення. Зараз визначаємося з доцільністю пропонованого проекту та вартістю робіт.

У ПЕРСПЕКТИВІ НА МАЙБУТНЄ:

- першочерговим завданням на наступний рік буде надбудова другого поверху бібліотеки під читальні зали та проведення ремонту корпусу на майдані Воли, 1 (із заміною покриття підлог, сходових маршів на плитку, заміною дверних блоків, вікон, капітального ремонту аудиторій, лекційних залів, покрівлі);

- у цокольних приміщеннях навчальних корпусів: морфологічного - (під лекційну аудиторію та анатомічну залу з оснащенням їх поліфункціональними відеосистемами і оформленням на кшталт анатомічного театру), біологічного (під лабораторію кафедри фармакогнозії), фармацевтичного (під наукову лабораторію – праве крило та під студентське кафе – ліве крило), віварію (під студентське кафе та інші допоміжні приміщення), адміністративного корпусу (під гардероб, архів та сервісний центр для студентів і викладачів);

- найближчим часом будуть відремонтовані фасади біологічного корпусу і гуртожитку №3;

- буде завершено ремонт гуртожитку №4 (внутрішні роботи).

Маємо всі підстави сподіватися на реальну можливість продовження розпочатих і початку у найближчому майбутньому усіх нових запланованих робіт.

На завершення хочу зазначити, що минулий навчальний рік був важким, але насиченим різноманітними подіями в житті нашого університету та його колективу. Всі ми добре попрацювали і завершили навчальний рік з вагомими здобутками в навчальній, науковій, лікувальній та виховній роботі. І за це всім вам велика подяка. Хочу також підкреслити, що в університеті сформувалася високопрофесійний, творчий колектив і нам під силу вирішення всіх тих грандіозних планів, які дозволять університету стати провідним не лише в Україні, але й бути визнаним в Європі.

ПОСТІЙНИЙ РУХ СТИМУЛЮЄ ДО ПРАЦІ

Пане Сергію, тих, хто вас знає, напевно, шокував факт, що Ви поставили крапку в справі, якій була присвячена вся попередня трудова біографія. У вас були на те серйозні підстави?

— Питання просте й складне водночас. Почну з того, чим для мене була податкова служба. Ще навчаючись у комерційному інституті, на початку 90-х, проходив практику в податковій інспекції. Це були перші роки й місяці діяльності новоствореної української податкової системи. Україна в ті часи зорганізувала власні армію, дипломатичну службу, банківську систему, інші атрибути незалежної цивілізованої країни, в тому числі й податкову службу. Це був цікавий та динамічний період — відродження державності й становлення основних інституцій.

Усім, хто тоді працював у службі, довелося брати участь у формуванні основ податкової системи України, що згодом відбилося на динамічному розвитку економіки, відродженні промисловості. Адаже до кризи останніх років Україна демонструвала невпинні показники економічного зростання. Цього ніхто не заперечить.

Досі згадую своїх наставників і колег. Пам'ятаю, як на початку ми працювали в майже партзанських умовах — не було ані належної комп'ютерної техніки, ані необхідного зв'язку і навіть меблів. Багато людей сиділи в одному кабінеті, приміщення були не пристосовані для роботи. Нині ж усе комп'ютеризоване і суперсучасне... Податкова служба, як і вся держава, за два десятиліття зробила великий прогрес.

Пишаюся тим, що мені довелося вкласти й свою лепту у формування цього важливого для країни виконавчого органу.

З часом, коли податкова поволі стала на ноги, вирішив продовжити освіту, щоб зростати професійно. Навчався, вивчав міжнародний досвід — як це працює в Європі, США, у найближчих сусідів. Розумів, що в такому випадку матиму можливість глибше пізнати роботу, використовуючи закордонний досвід та опираючись на власні інновації.

Мені здається, що одним з основних позитивних чинників у розвитку податкової системи України стало запровадження єдиного податку для підприємців. Він виступив саме тією нормою, яка дала основи для формування так званого «середнього класу». Єдиний податок стимулював достатньо простий порядок обчислення й сплати вже існуючих обов'язкових платежів. Єдиний податок стимулював ділову активність. За його допомогою держава отримала можливість гармонізувати власні інтереси з інтересами суб'єктів малого підприємства. І в світовій практиці єдиний податок приніс очікувані позитивні результати. Гадаю, що Україна

могла б суттєво виграти, якби вміло використовувала весь потенціал цього різновиду платежу наступними роками.

— Але все-таки розкажіть, чому так сталося, що залишили службу?

— Зараз робота податкових органів розвивається так, що я не бачу себе в цьому процесі. Мої погляди на роботу сучасної податкової адміністрації відрізняються від тих методів роботи, які зараз практикують.

Податкова — це важливий державний орган. І в ньому має бути командна робота. Я не бачу себе частиною нинішньої команди, не поділяю її цінності й методи. Тому йду зі служби. Йду в громадську діяльність і політику, щоб разом зі своїми однодумцями — побратимами з ВО «Свобода» — запропонувати нову команду, нові підходи. Спочатку на місцевому рівні, а потім для України загалом.

Через громадську діяльність та публічні виступи хочу запропонувати інший шлях для підтримки підприємництва, для наповнення бюджету, фінансування соціальних та інших програм.

За характером я людина, яка повинна бути впевненою на всі сто відсотків у тій справі, якою займається. Я повинен бути впевненим у людях, які перебувають поруч. Тому й пов'язав своє життя зі «Свободою». Зараз залишаю кар'єру податківця, адже розумію, що завдяки публічній громадській роботі разом з Олегом Тягнибоком і друзями-«свободівцями» зможу зробити для громади більше.

— Маючи економічну освіту, Ви виступили співавтором економічної програми «Свободи». У чому її особливість?

— Програма цінна тим, що ґрунтується на економічній політиці правих європейських партій, на правих європейських традиційних цінностях. Оскільки мав можливість вивчати це питання детальніше, то вирішив спробувати реалізувати його в Україні, зважаючи на особливості української економіки.

Праві партії останнім часом починають займати лідируючі позиції в політиці своїх країн та Європи загалом. З виборами зростає їхня підтримка. Кожен народ, нація борються за конт-

роль міграційних процесів, боротьбу зі злочинністю, розвиток національних економічних можливостей у поєднанні з більшим захистом від ризиків і міжнародної конкуренції.

Ці тенденції набувають дедалі виразнішого соціального звучання та отримують щоразу більшу підтримку українців. Можливо, ви спостерегли, що світ, попри глобалізаційні процеси, знову хоче бути різноманітним.

Кожна нація усвідомлює себе не частиною цілого, а маленьким цілим. Нехай ми тісно пов'язані фінансами, Інтернетом, але як представники конкретної нації ми є неповторними та індивідуальними. Ідеологія правих партій спрямована якраз на задоволення цього бажання людей ототожнювати себе з великою соціальною групою, якою виступає народ.

Наразі праві партії успішно керують тими державами, в яких їх підтримало населення. Останні приклади: Австрійська партія свободи, яку експерти вважають новим прототипом сучасної правої партії в Європі, консервативно-націоналістична партія ФІДЕС («Угорський громадянський союз») в Угорщині. Національна ідея випереджає космополітизм — це правильно.

— До речі, про праві партії. Останнім часом вони справді здобувають дедалі більшу популярність у своїх країнах, причому як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Водночас Європа, як і весь світ, цими роками переживає економічні потрясіння. Чи пов'язують з правими силами європейські виборці якісь нові рецепти виходу з кризи?

— Безперечно. Люди не просто вірять обіцянкам, а переконаються в їхній ефективній реалізації. «Праві» пропонують програму економічних заходів, засновану на традиційних підходах: підтримка місцевого виробника, стратегічних галузей економіки — тих, де є високотехнологічне виробництво, новітні технології, наведення порядку в банківському секторі, пріоритет національних інтересів в економіці, забезпечення інтересів місцевої громади й підтримка виробника товарів та послуг на рівні міста й села. Це формула успіху правих сил.

Кожна людина бажає процвітання своїй родині, кар'єрі, побуту. Права партія цю ж ідею переносить на загальнодержавний рівень: якщо ти українець, то ти обираєш українську владу як у державі, так і в місті. І вона насамперед тобі, а не комусь іншому, повинна створювати умови для кращого життя. Ось в чому суть правої ідеології.

— Нині спілкуємося із Сергієм Надалом, людиною, яку вважають одним з фаворитів майбутніх виборчих перегонів на посаду міського голови Тернополя. Пан Сергій є одним з очільників ВО «Свобода» у Тернопільській області, співавтор економічної програми цієї правої партії.

— Протягом шістнадцяти років він пропрацював у податковій службі та зарекомендував себе справжнім фахівцем, зробивши кар'єру від звичайного інспектора до першого заступника обласної податкової. Сергій Віталійович дійшов до спеціального звання радника податкової служби першого рангу, що відповідає армійському званню полковника. І несподівано для багатьох завершив кар'єру в податковій службі...

Багато проблем зі здоров'ям починаються через відсутність або нестачу руху. Західні країни б'ють на сполох, оскільки розвиток технологій призводить до того, що люди починають все менше рухатися. Сидячий спосіб життя викликає найрізноманітніші болячки: починаючи від традиційного болю в хребті й до серйозних психічних розладів.

От в Тернополі є з кого брати приклад. Такого непосидючого й всюди встигаючого, як Сергій Надал ще треба пошукати. Досить того, що він є депутатом Тернопільської обласної ради, особистим радником голови ВО «Свобода» Олега Тягнибока, так ще й те, що, незважаючи на спеку, яка була і всілякі негаразди, які підкидає природа, активно рухається. То гуманітарну допомогу для інвалідів привозить, то камінь для сходів нашого театру купив, то проводить зустрічі з тернополянами. І попри це все, не забуває займатися спортом. Такий рух корисний як для самого Надала, так і для тернополяна.

Що змушує рухатися до політики? Сергій Надал раніше вважав, що головне в житті — зробити кар'єру, відбутися як професіонал, а політикою, законотворенням повинні займатися професійні політики. Проте, спостерігаючи за тим, який бронульський рух відбувається в головах політиків, хотілося внести хоч якийсь чесний та справедливий порядок. Адаже соромно було і є за президентів, прем'єрів, міністрів, депутатів, які заради власного добробуту торгують інтересами України. Згадаймо газові угоди, ситуацію з перебуванням в Криму Російського Чорноморського флоту, Тузлу, постійні заяви Путіна-Медведева та страусину реакцію наших горе-політиків.

Всю цю ситуацію можна охарактеризувати як застій. А медичною термінологією — застій крові. Тому зрушити застій в головах можна лише за умови активної роботи, а застій крові — фізичними навантаженнями.

Свободівець Сергій Надал ще в школі був лідером, зорганізував туристичні походи, спортивні змагання. Любив географію й математику, хоча найбільше подобалися уроки військової підготовки, військово-спортивні змагання. Тому не було нічого дивного, що дитяча заповзятливість та активність

збереглася, незважаючи на дорослість. І недаремно, адже дозволила з ентузіазмом братися до будь-яких справ і вирішувати їх. Надал пройшов усі кар'єрні щаблі в податковій адміністрації області — від інспектора до заступника голови. За цей період вивчив досконало досвід роботи фінансово-податкових систем інших країн — Канади, США, Німеччини, Швеції. І це дозволило йому, опираючись на здобуті знання, починати новий етап в ефективній роботі на службі податківця. Опоненти часто закидають йому тривалу роботу в обласній податковій адміністрації, начебто вона негативно впливає на громадську діяльність. Насправді вдалося докласти сюди частину свого професіоналізму, енергії змін. І вже маючи за плечима новий багаж знань, іти в політику.

Здорова людина хоче працювати. Створювати умови гармонійного розвитку іншим, зреалізувати свій організаторський потенціал. Постійний рух стимулює до праці. Як почуває себе людина, яка, вставши зранку, зробила невеличку розминку-зарядку? Вона сповнена енергії та здоров'я. Звідси потрібно шукати витоки успіху. Дисципліна і порядок, відрегульований режим робочого дня дозволяють максимально ефективно використовувати свій час. Країна в недільні вечори прикипає до екранів телевізорів, дивлячись, в що одягаються, на чому їздять, що п'ють і з ким гуляють народні депутати та високі чиновники в Києві, а наступного ранку хапається за голову, чуючи в новинах, що дорожчають комунальні послуги. То який приклад братиме з таких керманців нація? Теж пити і гуляти?

А чому б не зайнятися спортом? Країні потрібні здорові й сильні громадяни. І тут Всеукраїнське об'єднання «Свобода» подає взірць. Сергій Надал щонеділі грає з друзями в футбол, займається плаванням, грає в теніс, ходить в гори, не палить, а головне чесно виконує взяті обов'язки. В здоровому тілі, як кажуть, здоровий дух. І здорова голова. А буде здорова голова — буде здорова Нація. Тому рух — це запорука належного розвитку як живого організму, так і держави загалом. Дамо Тернополю свіжу кров!

Катерина ШУЛЬГА

